

Motiivi

4 • 2022 JHL – Julkisten ja hyvinvointialojen liitto

UUSI EDUSTAJISTO

Jäsen, olet tärkein

LOMATUULELLA

Ilo irti kesästä

LUE MYÖS

Digi
&
nuoret

Tervetuloa
maahan-
muuttajat

Tuffa
framtids-
beslut

SUVI TERÄSNISKA

**TARKKA
POMO**

JHL

Kyllä joku hoitaa.

Joku hoitaa sen, mitä muut eivät tule ajatelleeksi. Ja se joku on usein yksi meistä rautaisista ammattilaisista.

Tuodaan työ näkyväksi.

Julkisten ja hyvinvointialojen ammattiliitto JHL
jhl.fi/liity

Hyvästi Pietari!

Venäjä-pakotteet lopettivat Allegron liikenteen. JHL:läinen konduktööri kertoo junan viime vaiheista.

Laiton koeaikapurku

Työnantaja tuomittiin korvauksiin ravitsemistyöntekijän laittomasta koeaikapurusta ja syrjinnästä.

Johtotroikan lupaukset

Vastavalittu JHL:n johtokolmikko paljastaa, miten se aikoo luotsata liittoa entistä vahvemaksi.

– *Muillakin eläimillä
kuin ihmisellä on
oikeus elää.*

PÅ SVENSKA

26

Årets medarbetare håller vad hon lovat.

45

Annette Holmqvist vill vara helt nöjd.

48

Bra utgångsläge för representantskapet.

8

Suurpetovastaava Francisco Sanchez Molina puolustaa susia.

SISÄLTÖ

6

JHL taisteli varallaolokiistassa jättipotin palomiehille.

14

Soukan nuorisotalolla kohdataan nuoret myös verkossa.

18

Uusi edustajisto on hyvissä lähtökuopissa.

28

Laulaja Suvi Teräsniska ei päästä itseään helpolla.

34

JHL selvitti: Suomalaiset entistä sallivampia maahanmuutolle.

36

Kesäyönteekijä Venla Reinsonilla on 20 siivousliinaa kärryssä.

37

Kuntien ja hyvinvointialueiden tessit saatiin vihdoinkin maaliin.

38

Hyvinvointialueet myllertävät JHL:n yhdistyksiä uusiksi.

45

Annette Holmqvist pysäyttää nardan faller på.

ENSI NUMEROSSA

Somesankarit Iba ja Keinaan

Haavi III:n matkassa merellä

Avustajien terveysriskit

Taide sosiaalityössä

Vaikuttavat meemit

3 X KESÄKIVAA

PUISTOSHAKKI PELITTÄÄ

Yli 50 vuotta shakkia pelannut Simo Torkkola siirtää pelialaudan kesäisin Hämeenlinnan Sibeliuksenpuistoon.
Sivu 20

LEPOA LOMALLA

Rentoudut sitten prätjän selässä tai kesämajassa, lomalla tärkeintä on palautuminen työn rasituksista.
Sivu 22

RENNOT KESÄTÄRPIIT

Mitähän sitä lomalla oikein keksisi? Motiivi vinkkaa suvipäivien iloksi muutaman tärpin musiikista museoon.
Sivu 47

10

Alue-
toimistoa

Julkiset palvelut, kriisi- aikojen peruskallio

JULKISEN SEKTORIN TYÖNTEKIJÄT ovat pitäneet Suomea pystyssä koronapandemian ja Ukrainan kriisin aikana. Suomen ei pidä heikentää julkisen sektorin roolia. Julkinen on paras tapa taata kaikille kansalaisille ja työntekijöille oikeudenmukaiset, tarpeelliset palvelut. Julkinen ei mene konkurssiin eikä helpolla lomauta työntekijöitään.

Suomen Natoon hakemisen aikana meitä uhkaavata muun muassa kyberkriisit. Myös näissä kriiseissä vahva julkinen sektori voi taata päätäjille, että se on tukemme ja turvamme.

Kaikki tarvitsevat taukoa työstään ja vapaa-aikaa läheistensä kanssa, jotta jaksavat antaa parhaimpansa ja olla valppaina aamusta iltaan. Julkisen puolen työnantajien pitää muistaa kiinnittää huomiota kaikkien henkilöstöryhmien jaksamiseen. Puolustusvoimien siviilien ja sotilaiden työssäjaksamista taas on parannettava työaikalokia uudistamalla.

JHL:n on vahvistettava välittämiseen liittyvää edunvalvontaa.

Tämä tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että olemme vaateisamme ja toimissamme jäsenlähtöisiä. Jäsentemme pitää tuntea ja nähdä välittäminen.

Sopimus- ja neuvottelutoiminta on kunta-alalla myllerryksessä.

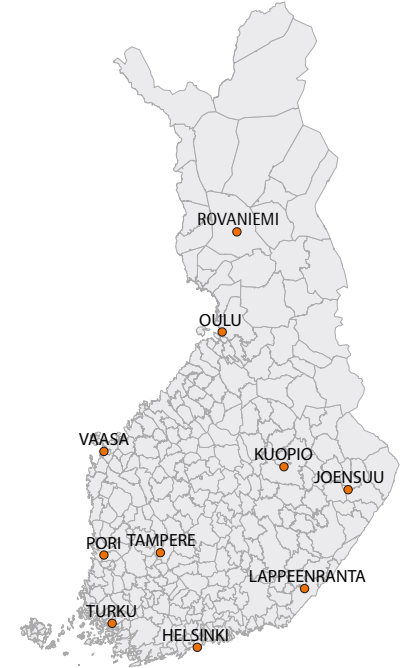
JHL ei näe vaihtoehtoja nykyiselle neuvottelujärjestelmälle. Meidän on pysyttävä yhtenäisinä kriisien aiheuttaman talouskatojen keskellä. Vaadimme yhdessä parempia palkankorotuksia kaikille työntekijöille.

Kuntien ja hyvinvointialueiden virka- ja työehtosopimukset saatiin valmiiksi poikkeuksellisen pitkien ja vaikeiden neuvottelujen jälkeen.

Kunta-alan neuvottelujärjestelmän vahvuus nousi esiin ensin koronan ja sitten Ukrainan sodan luoman epävarmuuden keskellä. Tämän kierroksen voittivat paitsi työntekijät, myös neuvottelutaito ja sopimiskyky.

Hyvää ja aurinkoista kesää!

Päivi Niemi-Laine, puheenjohtaja

Seuraava
lehti

ilmestyy

31.8.

Motiivi

VASTUULLISTA
JOURNALISMIA

Julkisten ja hyvinvointialojen liiton jäsenlehti / PL 101, 00531 Helsinki / motiivi-lehti@jhl.fi / motiivilehti.fi / Julkaisija Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry / Päätoimittaja Heidi Hänninen / Toimituspäällikkö, editoija Maarit Uusikumpu / Tuotanto-AD Kati Ahonen / Toimittajat Ulla Puustinen, Marina Wiik ja Samuli Launonen / Taitto ja trafikki Kati Ahonen / Sähköposti: etunimi.sukunimi@jhl.fi / Aikakausmedia ry:n jäsen / JHL:n yhdistysten kokousilmoitukset www.jhl.fi/toiminta/jarjestotoiminta/yhdistykset/laheta-tapahtuma / Medimyynti Saarsalo Oy, henna.anttila@saarsalo.fi, puh. 041 313 1047 tai sanna.makinen@saarsalo.fi, puh. 041 313 2706 / ISSN 1795-7249 (printti) / ISSN 2341-8540 (verkkojulkaisu) / Paino PunaMusta, Forssa / Toimituksen tilaama tai sille tarjottu aineisto julkaistaan ehdolla, että aineistoa voidaan käyttää myös osana julkaisijan sähköisiä tai muita jakelukanavia. Lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Motiivi painetaan suomalaiselle paperille.

Jättipotti palomiehille

KUOPION KAUPUNKI ON TUOMITTU maksamaan JHL:läiselle palomiehelle ennätysuuret palkkasaatavat, peräti 337 000 euroa. Kaupunki joutuu pulittamaan tuntuvat rästit myös viidelle muulle Pohjois-Savon pelastuslaitoksen palomiehelle, yhteensä noin 800 000 euroa.

Kyse on varallaolokiistasta, jonka työtuomioistuin ratkaisi työntekijöiden eduksi. Etenkin pienillä paloasemilla noudatettiin vuosien ajan varallaolokäytäntöä. Työtuomioistuomen mukaan palomiehille olisi pitänyt maksaa palkkaa, jos asemalla piti olla viiden minuutin kuluessa hälytyksestä ja varallaolo häiritsi kohtuuttomasti vapaa-aikaa.

Varallaolokorvaus on noin 30 prosenttia varsinaisesta palkasta. Vuosien mittaan saamatta jääneestä palkasta on ehtinyt kertyä melkoinen potti.

JHL on ajanut menestyksellisesti useita samanlaisia kanteita työtuomioistuimissa. Huhtikuussa päättyi kuuden palomiehen seitsemän vuoden piinaava odotus Pirkanmaan pelastuslaitoksella. Työtuomioistuimen ratkaisun mukaan Tampereen kaupungin on maksettava kullekin noin 140 000–160 000 euron palkkasaatavat viivästyskorkeineen.

Lisäksi Tampere ja Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT määrättiin maksamaan vastapuolen oikeudenkäyntikulut.

LISÄÄ palomiesten palkkasaatavista: motiivilehti.fi

Pian on aika nauttia kesästä ja lomasta! Ensin neuvotaan kesäduunarit työn alkuun, eikö?

Kuva Dragos Condrea

Terveys ensin, sitten turva

Toimivat terveyspalvelut ja lähiympäristön turvallisuus nousivat kärkisijoille, kun suomalaisilta kysyttiin, mitä he pitävät tärkeänä. Terveyspalveluita piti tärkeänä 83 prosenttia ja turvallisuuden varmistamista liiki sama määrä.

Seuraavaksi eniten päättäjien toivottiin kiinnittävän huomiota kuntien taloudelliseen tilanteeseen sekä koulutus- ja sivistyspalveluihin. Näin toivoi lähes 70 prosenttia vastaajista. Myös valtion talous ja velkaantumisen huolettivat kansalaisia.

Aiempaa vähemmän tärkeiksi kansalaiset arvioivat ilmastomuutoksen ja sosiaalipalvelut.

Vastaukset perustuvat Kunnallisalan kehittämissäätiön (Kaks) kyselyyn vuoden 2022 alkupuolella.

Vastaajia oli runsas tuhat.

Naisen paikka työelämässä

Naisten työllisyysaste Suomessa on tuntuvasti korkeampi kuin muualla Euroopassa. Suomessa liki 72 prosenttia 15–74-vuotiaista naisista on työelämässä, muissa EU-maissa naisten työllisyysaste on noin 67 prosenttia (2021).

Kokoaikatyötä tekee 76 prosenttia suomalaisista palkansaajanaيسista. Muissa EU-maissa kokoaikatyötä tekevien naisten osuus noin 60 prosenttia.

Naisvaltaisin toimiala niin Suomessa kuin muualla on sosiaali- ja terveydenhoito. Suomessa peräti 85 prosenttia alan työntekijöistä on naisia.

Eläkkeelle naiset siirtyvät Suomessa keskimäärin 60,8-vuotiaina (2021).

Lähde: Tilastokeskus & Eläketurvakeskus

1,2 miljoonaa

Yli miljoona 15–74-vuotiaista naista on työelämässä Suomessa.

24 %

Osa-aikatyötä tekee noin joka neljäs työssä olevista naisista.

1 346 e/kk

Naisten keskimääräinen eläke on 1345 euroa kuussa, miesten 1945 euroa.

Kuva Juho Pajari

Ankea startti yhtiölle

Kaupunkiliikenne Oy:n startti Helsingissä ei ole mennyt nappiin JHL:läisen raitio- ja metrohenkilökunnan kannalta. Eniten hiertää ylityökorvaus, joka on pienempi kuin ennen Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittämistä.

HKL:ssä ylityökorvauksista oli sovittu paikallisesti. Kaupunkiliikenteen aloitettua kaupunginkanslia irtisanoi sopimuksen. Nyt ylityöstä maksetaan vähemmän kuin ennen.

– Henkilöstö on pettynyt ja vähentänyt oma-aloitteisesti ylityöiden määrää, toteaa Raitio- ja metrohenkilökunnan yhdistyksen puheenjohtaja **Petri Lillqvist**.

Tämän takia raitiovaunu- ja metrovuoroja on jouduttu perumaan tavallista enemmän. Tyytymättömyys näkyy myös niin, että alkuvuoden aikana Kaupunkiliikenne Oy:n palveluksesta on irtisanoutunut 25 kuljettajaa.

Lomautukset uhkaavat

VR Transpoint aloitti toukokuussa muutosneuvottelut, käytännössä yt:t, jotka koskevat Venäjän tavaraliikenteen ratapihatyöntekijöitä. Uhkana on lomautus tai siirtyminen Kaakkois-Suomesta muualle.

VR Transpoint on VR:n logistiikkapalveluja tuottava tytäryhtiö. Syynä yt-neuvotteluihin on yhtiön päätös irtautua idän tavaraliikenteestä vuoden loppuun mennessä. Pääluottamusmies **Arto Finne** on huolissaan erityisesti Vainikkalan asemalla työskentelevistä, sillä siellä ei ole kuin rajaliikennettä.

– Toiveemme on, että työnantaja löytää korvaavaa kotimaan tavaraliikennettä, hän sanoo.

Myös Saimaan kanavalla työskenteleviä Arctia Meritaidon työntekijöitä uhkaa pahimmassa tapauksessa lomautus. Kanava on auki, mutta muuttuneen turvallisuustilanteen takia siellä on vain huvi- ja risteilyliikennettä.

3 X JHL MAAILMALLA

JHL:llä on useita kehitysyhteistyöhankkeita eri puolilla maailmaa. Tavoitteena on vahvistaa ihmis- ja ammattiyhdistysoikeuksia, demokratiaa ja oikeudenmukaisuutta. Kumppaneita ovat Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK ja Julkisten alojen kansainvälinen liitto PSI.

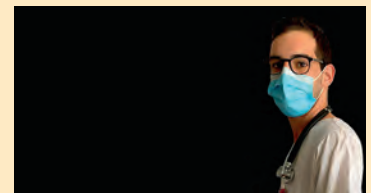
Filippiinit ja vesi

Filippiineillä JHL vahvistaa julkisen sektorin työntekijöiden oikeuksia. Lisäksi halutaan turvata vesihuollon säilyminen julkisessa omistuksessa, koska vesi on jokaisen ihmisoikeus.

Nepal ja terveydenhuolto

Nepalin terveydenhuolto nojaa pitkälti vapaaehtoistyöntekijöihin. He saavat työstään kulukorvausta, eivät palkkaa. Hanke pyrkii parantamaan heidän oikeuksiaan sekä työsuhteturvaa ja työolosuhteita.

Mosambik ja lakko-oikeus

Julkisen sektorin ammattiliitto SINAPP on Mosambikin suurin ammattijärjestö. Sillä on järjestäytymis- ja neuvotteluoikeudet, mutta ei lakko-oikeutta. Hanke tavoittelee liitolle jäsenmaksujärjestelmää ja aktiivien verkostoa.

Lisää: jhl.fi/kv-hankeet

Tuuli kääntyi Amazonissa

Amerikkalainen verkkokauppari Amazon on joutunut hyväksymään tosiasian, että yhtiön New Yorkissa sijaitsevan varaston työntekijät ovat liittyneet ammattiliittoon. Järjestäytymisen puolesta äänesti 55 prosenttia työntekijöistä.

Kyseessä on ensimmäinen yhtiön varasto, jossa ammattiliitto neuvottelee työehdoista yrityksen kanssa. Jatkoa lienee luvassa muissa varastoissa ja toimipisteissä.

Ennen äänestystä Amazon pelotteli työntekijöitä järjestäytymisen vaaroista. Järjestäytyminen on Yhdysvalloissa lapsenkengissä verrattuna Suomeen ja Pohjoismaihin. Vain kymmenkunta prosenttia työvoimasta kuuluu ammattiliittoon.

Ihminen sudelle

LUONTO-LIITON henkilökunta kokoontuu viikko-palaveriin Valo-hotellissa. Francisco Sanchez Molina vetää järjestön Susiryhmää.

MILLAINEN OLI
FRANCISCO
SANCHEZ MOLINAN
ENSITAPAAMINEN
FOX-KOIRAN KANSSA?
KATSO VIDEO
motiivilehti.fi

Suurpetovastaava Francisco Sanchez Molinalle on itsestään selvää, että muillakin eläimillä kuin ihmisellä on oikeus voida hyvin. Hänen työnsä on parantaa suden asemaa.

teksti Samuli Launonen kuvat Esko Jämsä

HARJOITTELIJOILLA on merkittävä rooli järjestötyössä, niin myös Dant Botsarovilla. Tässä syntyy äitienpäivän susipäivitys someen.

Hukka perii. Sutta ja sekunda. Ihminen on toiselle susi. Susi on yhteisessä ymmärryksessämme iso ja paha. Kansanperinne ja populaarikulttuuri ovat tuhansien vuosien ajan muokanneet asenteitamme, ja ne vaikuttavat suoraan siihen, kuinka susia kohdellaan.

JHL:läinen **Francisco Sanchez Molina**, 46, ei tästä pidä.

- *Punahilkka* opettaa yhä lapsille ympäri maailman, että susi on paha, Sanchez Molina harmittelee puupöydän ääressä Valo-hotellissa, Helsingin Ruskeasuolla.

Ympäristönsuojelujärjestö Luonto-Liitto muutti hotellin ja toimistotilat yhdistävään Valoon vuosi sitten. Sanchez Molina aloitti Luonto-Liitossa työharjoittelijana 2016. Myöhemmin hänestä tuli järjestön suurpetovastaava, epävirallisemmin susikoordinaattori. Hän vetää Susiryhmää, jonka tehtävänä on lisätä tietoa sudesta ja muista suurpedoista.

Sanchez Molinan mukaan susi on herkkä ja hyvä: se stressaantuu, jos sen laumatoveri tapetaan, eikä se häiritse ihmistä ellei tunne oloaan uhatuksi. Suden tapessaan ihminen on julma myös itselleen. Esimerkiksi valtava punkkiongelmamme on seurausta petojen harventamisesta.

- Suurpedoilla on rooli luonnon immuunisysteemissä. Ne pitävät populaatiot hallinnassa. Tiede osoittaa, että poistamalla suden yhtälöstä horjutamme ekosysteemin tasapainoa.

Nuorille nuorten kielellä

Luonto-Liitto on nuorisojärjestö, joka kohdentaa viestinsä ennen kaikkea lapsille ja nuorille. Susiryhmän jäsenten ja vapaaehtoisten avulla Francisco Sanchez Molina koordinoi nuorille suunnattua someviestintää ja järjestää tapahtumia, kuten piirustuskilpailua, susiretkiä ja webinaareja.

- Nuoret ovat avoimia uudelle tiedolle, kunhan sen esittää hauska tavalla.

Nuorille ei kuitenkaan voi puhua kulkematta aikuisten kautta. Merkittävä osa Sanchez Molinan työstä on vuoro-vaikutusta sellaisten järjestöjen kanssa kuin Oikeutta eläimille, Helsingin eläinsuojeluyhdistys Hesy, Suomen eläinsuojelu Sey ja Animalia. Hän tapaa myös vastapuolen edustajia, esimerkiksi metsästäjiä, maanviljelijöitä ja susikannan harventamista puolustavia poliitikkoja.

- Perustelen näkemykset tieteellä ja korostan, että ne eivät ole vain mielipiteitä. Esimerkiksi poliitikoilla on kuitenkin tapana poimia faktoista ja mielikuvista itselleen suotuisat.

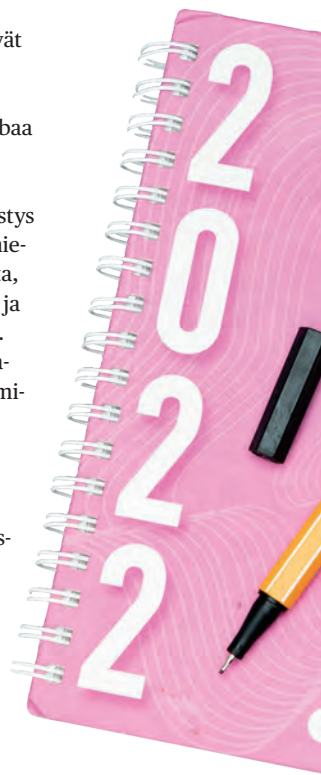
Sanchez Molina laatii esitteitä, järjestää tapahtumia, lobbaa vallan salongeissa, tiedottaa susista somessa ja luennoi.

Susi luokitellaan uhanalaiseksi, ja sitä suojelevat EU-kriteerit. Silti Suomessa on vain noin 300 sutta. Salametsästys ja luvallinen tappaminen rehottavat. Suurpetovastaavan mielestä se johtuu kolmesta syystä: metsästäjien saaliinhimosta, porojen kaltaisten vapaana liikkuvien eläinten pitämisestä ja siitä, että ihmiset kuvittelevat suden olevan heille vaaraksi.

Hän huomauttaa, että media nostaa esiin ihmisen uhkaaviksi kokemat kohtaamiset. Todellisuudessa sudesta on ihmiselle tilastojen mukaan hyvin vähän vaaraa. Tällä tai viime vuosisadalla suden ei tiedetä vieneen ihmiseltä henkeä.

- Euroopassa on pinta-alaltaan Suomen kokoisia maita, joissa on ainakin kymmenen kertaa enemmän susia. Italiassa on tuhansia susia ja 60 miljoonaa ihmistä. Silti yhteiselo sujuu ongelmitta.

Suurpetovastaava tyrmää tieteenvastaisena myös argumentin, jonka mukaan metsästystä tarvitaan susikannan pitämiseen maltillisena. Metsästäjät tappavat usein voimakkaimmat alfayksilöt, mistä seuraa lauman muille yksilöille stressiä ja ekosysteemille häiriöitä. Susien kyky metsästää villieläimiä ja huolehtia itsestään häiriintyy, ja ne hakeutuvat metsästäämään esimerkiksi maatalaeläimiä.

LUONTO-LIITON uusissa tiloissa Valo-hotellissa toimii isäntänä Jarkko Asikainen.

Suojele eläintä arjessa

Francisco Sanchez Molinan mukaan jokainen meistä voi jokapäiväisillä valinnoilla vaikuttaa siihen, kuinka eläimet ja ympäristö voivat. Täydellinen ei tarvitse olla.

– Jokainen pienikin teko auttaa, Sanchez Molina sanoo.

Vähennä tai lopeta lihansyönti

Helpoin tapa auttaa ympäristöä ja eläimiä. Kolme neljäsosaa maailman maataloista tuottaa ruokaa tuotanto-eläimille. Niiden sijaan voisimme ruokkia nälänhädässä olevia ihmisiä.

Tue järjestöjä

Pienet eläinsuojelujärjestöt taistelevat jätettä vastaan. Suomessa on paljon kansalaisjärjestöjä, tässä meillä tehdään hyvää työtä.

Adoptoi, älä osta

Eläimiä hylätään tuhansia vuodessa. Sen sijaan että ostat koiran tai kissan kasvattajalta, adoptoi se eläinsuojasta.

Älä käytä hyväksi

Suomessa esimerkiksi käytetään koiraa metsästämiseen. Koirat päästetään metsiin, ja ne törmäävät villieläimiin, jotka reagoivat hyökkäykseen. Seuraeläimiä pitää suojella eikä käyttää hyväksi.

Yritä ymmärtää

Eläimet kommunikoivat kanssamme ja kertovat meille asioita. On meidän vastuullamme lukea niiden viestejä. Näe vaivaa lemmikkisi viestien tulkitsemiseen.

– *Sudet ovat älyllisiä, tietoisia olentoja.*

Meksikon kulkueläimet herättivät

Francisco Sanchez Molina kasvoi Meksikon pääkaupungissa Mexicossa. Miljoonakaupunki oli täynnä heitteille jääneitä kulkukoiria ja -kissoja.

– Otin jatkuvasti koiria kaduilta suojaan, hän muistelee.

Meksiko rypee kolossaalisen jäteongelman kourissa, eikä jätteiden kierrätys ole riittävällä tolalla. Sanchez Molina valmistui tieinsinööriksi, lopputyön aiheena kierrätys. Seuraavaksi polku vei Lontooseen ja Espanjaan, josta Sanchez Molina muutti Suomeen silloisen puolisonsa luo vuonna 2011.

Insinööri maailman rahakeskeisyys kyllästytti, ja kutsumus maailmanparantamiseen vahvistui. Luonto-Liiton suurpeto-projekti vastasi tarpeeseen.

Tapaamiset, tapahtumat ja työmatkat tekevät jokaisesta työviikosta erilaisen. Yhdistävänä tekijänä on toimiminen budjetin rajoissa. Sanchez Molina tekee 70-prosenttista työaika, joka vuosi roposet on taisteleva uudestaan.

Se on pieni hinta siitä, että saa tehdä arvokkaaksi kokemaansa työtä.

– Välitän työstäni ja sen merkityksestä aidosti ja syvästi, hän sanoo.

– Välitän työstäni aidosti ja syvästi.

Maailma muuttuu paremmaksi

Francisco Sanchez Molina joutuu päivästä toiseen kohtaamaan maailman ja ihmisyyden synkät puolet: eläinten kaltoinkohtelun ja ympäristökatastrofin. Toivottomuuden hetkiltä ei voi välttyä.

- Synkkyuden kestäminen on iso kysymys kaikille meille, jotka täällä kentällä työskentelemme, Sanchez Molina huokaa.

Järkeistä rakenteista huolimatta muutosta tapahtuu. Kun Sanchez Molina tuli Suomeen, kaupasta löytyi paria soijamaitoa eikä nimeksikään vegaanisia juustoja ja jogurtteja. Nyt tarjolla on paljon vaihtoehtoja, ja eläin- ja kasvipäriset tuotteet löytyvät usein samasta hyllystä. Myös poliittinen muutos on totta: ympäristönsuojelu ja ilmastokriisi saavat tilaa julkisessa keskustelussa.

Sanchez Molinasta tuli kasvissyöjä vuonna 2005 ja täysvegaani 2010.

- Nykyään kaikki tietävät, mitä vegaani tarkoittaa. Turkistarhaus ja eläinkokeet on kielletty monessa maassa.

Loppuviikosta Sanchez Molina lähtee työmatkalle Tallinnaan. Siellä hän kertoo paikallisille järjestöille Susiryhmän työstä.

Hänen mielestään sudelta ei saa riistää henkeä kuin ääritilanteissa, jossa ihmisen oma henki on uhattuna.

- Sudet ovat älyllisiä, tietoisia olentoja. Sellaisten tappamisen pitäisi olla kiellettyä. □

AMMATTINA

Järjestötyöntekijä

KOULUTUS

Erilaisia taustoja: järjestötyötä voi opiskella esim. amk:ssa.

TYÖEHTOSOPIMUS

Usein talokohtainen, mm. Luonto-Liitolla on oma palkkataulukko.

PALKKA

N. 3103 e/kk, usein vähemmän osa-aikaisuuden vuoksi. (Tilastokeskus 2021)

TYÖLLISYYSTILANNE

Hyvä

Järjestötyöntekijöille on tarjolla laaja kirjo tehtäviä muun muassa kansalaisjärjestöissä. Usein roolina on olla asiantuntija, mikä voi tarkoittaa esimerkiksi projektien vetämistä ja lausuntojen laatimista.

Järjestöissä on paljon vapaaehtoisia toimijoita, joten tehtäviin saattaa sisältyä yhteistyötä vapaaehtoisten kanssa ja heidän toimintansa koordinoitua. Vapaaehtoisuus tai esimerkiksi työharjoittelu voivat toimia ponnahduslautana järjestöuralle.

Työajat saattavat olla epäsäännölliset ja työsuhte sidottu määräaikaiseen projektiin. Järjestöt joutuvat toimimaan tiukkojen budjettien rajoissa, minkä vuoksi moni tekee esimerkiksi 50–70-prosenttista työaikaa.

Kyseessä on usein kutsumustyö, jota tehdään intohimosta enemmän kuin rahasta. Työhön voi liittyä luovimista byrokraattisten rakenteiden ja niukkojen resurssien ehdoilla, mutta myös vapautta vaikuttaa työnkuvaan, tehtäviin ja aikatauluihin. Moni jää järjestöuralle pitkäksi aikaa, sillä työ koetaan vahvasti arvokkaaksi.

NUORISOALAN AMMATILLISET OPINTOPÄIVÄT

Helsinki, hotelli Scandic Park, Mannerheimintie 46

11.-12.10.
2022

Opintopäivät on tarkoitettu nuorisoalalla työskenteleville sekä alalle opiskeleville JHL:n jäsenille. Osallistua voi kaikkialta Suomesta.

Teemat:

Laadukas verkkonuurisotyö
Erilaiset nuorisotyömuodot
Ehkäisevä päihdetyö
Nuorisokulttuurin monet kasvot
Nuorisoalan ammattilaisten työhyvinvointi

Ilmoittaudu:

<https://omakoulutus.jhl.fi/>

**ILTAOHJELMASSA
KEIKALLA
CHISU!**

jhl.fi/liity

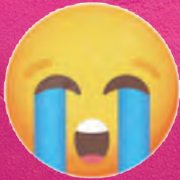

Digiä sen olla pitää

Kun korona sulki kuntien nuorisotilat, piti nuorisotyöntekijöiden löytää uusi kohtaamispaikka nuorille. Se löytyi bittiavaruudesta.

teksti Ulla Puustinen kuvat Esko Jämsä

JHL:LÄINEN NUORISONOHJAAJA Antti Kanto
kävi 10-vuotiaasta alkaen nuorisotalolla. Nyt
hän työskentelee Espoon Soukan nuorisotalossa.

Kuinka nuorten kohtaaminen onnistuu digitaalisilla alustoilla? Oikein hyvin, vastaavat Espoon kaupungin nuurisonohjaajat **Antti Kanto** ja **Nico Ojanperä**. He ja muut Soukan nuorisotalon työntekijät käyttävät runsaan neljänneksen työajastaan Discordissa ja nuorten suosimissa sosiaalisen median palveluissa.

Discord on alun perin digipelaajien käyttöön suunniteltu digitaalinen yhteisöpalvelu. Kun koronapandemia sulki nuorisotalot, perustivat kunnalliset nuorisopalvelut sinne virtuaalisia nuorisotiloja, joissa nuoret ja nuorisotoimen työntekijät voivat kohdata.

Discord on toimiva alusta

Discordiin voi luoda eri teemoihin liittyviä keskustelukanavia, servereitä, joilla voi viestiä joko chattaillen tai puheella. Teemat voivat vaihdella autoista kouluun ja ratsastuksesta tietokonepeleihin - mikä nyt nuoria sattuu kiinnostamaan.

Kanavilla käytävä keskusteluhistoria jää näkyviin ja siihen voi halutessaan palata. Myös yksityisviestittely ja suoratoisto eli striimaus on mahdollista.

Toisin kuin monet kaupalliset some- ja chattikanavat Discord mahdollistaa nuorten anonyymin mutta turvallisen kohtaamisen verkossa.

- Palveluun rekisteröidytään omalla käyttäjänimellä. Samalla osallistujat sitoutuvat yhteisiin pelisääntöihin, joiden noudattamista ohjaajat valvovat, sanoo Kanto.

Nuorisotyöntekijät moderoivat viestittelyä ja tarvittaessa puuttuvat kiusaamiseen, trollaukseen tai muuhun häiriökäyttäytymiseen.

Nimettömyys valttina

Espoon nuorisopalveluiden ylläpitämään digitaaliseen nuorisotalaan, NE Discordiin, on rekisteröitynyt noin 800 nuorta. Kaikki eivät ole Espoosta vaan heitä on eri puolilta pääkaupunkiseutua ja kauempaakin.

- Discordissa olemme tavoittaneet myös sellaisia nuoria, jotka eivät koskaan käy nuorisotaloilla tai osallistu yhteisiin retkiin tai tapahtumiin, Kanto huomauttaa.

Myös nuorten kynnys jutella tai viestiä omista asioista ohjaajien tai muiden nuorten kanssa on matalampi kuin kasvotusten, koska osallistuja voi halutessaan säilyttää anonymiteetin.

Digitaalisessa nuorisotalossa onnistuu myös kahdenkeskinen luottamuksellinen viestittely ja videoyhteys ohjaajan kanssa.

- Toisinaan käymme nuorten kanssa pitkiä ja aika syväisiä keskusteluja. Esimerkiksi kotiin jumittunutta rohkaimme harrastusten pariin tai nuorisotalolle, jossa hänelle Discordista tuttu nuorisotyöntekijä työskentelee, kertoo Ojanperä.

Kotoa he eivät nuorta hae mutta vinkkaavat hänestä tarvittaessa etsivälle nuorisotyöntekijälle.

SINISESSÄ VALOSSA. Nico Ojanperä (vas.) ja Antti Kanto ottavat mittaa toisistaan suosituissa Counter Strike -tietokonepelissä.

Diginuorisotyö ei korvaa kohtaavaa tai etsivää nuorisotyötä.

VÄRIÄ SOUKASSA. Digitaalinen nuorisotyö vie noin neljänneksen nuorisonohjaajien Antti Kannon ja Nico Ojanperän työajasta.

Nykyään kahdesti viikossa

Digitaalisen nuorisotyön tavoitteet ovat samat kuin perinteisessä kohtaavassa nuorisotyössä: olla nuoren tukena sekä ennaltaehkäistä kasvukipuihin liittyviä ongelmia. Tavoitteisiin kuuluu myös nuorten digitaisten taitojen vahvistaminen ja selviytyminen digitalisoituvassa yhteiskunnassa.

- Discordissa juttelemme nuorten kanssa päivän kuulumiset ja käymme läpi samoja teemoja kuin muussa nuorisotyössä, esimerkiksi päihteiden käyttöä, medialukutaitoa ja somekäyttötymistä, kertoo Nico Ojanperä.

Korona-aikana Espoon nuorisotyöntekijät olivat NE Discordissa viitenä päivänä viikossa. Nykyään enää kahtena, maanantaisin ja torstaisin kello 17-21.

- Osallistujat ovat tosi aktiivisia. Jos olen minutinkin myöhässä, tulee ihmettelyä, missä oikein luuraat, kertoo Kanto.

Torniossa VR-laitteet

Torniossa digitaalinen nuorisotyö käynnistyi koronan alkuvaiheessa, mutta heti pandemian hellittäessä toiminta Discordissa loppui kuin seinään.

- Se on sääli. Jotta millään nuorisotyön muodolla olisi merkitystä, sen on oltava säännöllistä, tarkasti ajoitettua ja moderoitua, sanoo nuorisohjaaja **Jan-Mikael Hakomäki**.

Torniossa on sama ongelma kuin monissa muissa kunnissa, nimittäin työntekijäresurssin puute. Kun Digitaalisen nuorisotyön osaamiskeskus Verke selvitti digitaalisen nuorisotyön tilaa kunnissa, kävi ilmi, että 93 prosenttia nuorisoalan toimijoista piti työajan riittämättömyyttä suurimpana haasteena.

Kysely tehtiin syksyllä 2021, ja siihen vastasi liki 800 nuorisotyöntekijää. Digipalveluiden kehittämistä hankaloittavat myös työntekijöiden puutteellinen digiosaaminen, työnantajan asettamien tavoitteiden ja ohjeistuksen puuttuminen sekä käytössä olevien digivälineiden ja -sovellusten riittämättömyys.

- Tällä hetkellä meillä on aktiivikäytössä oikeastaan vain WhatsApp ja Instagram. Lisäksi nuorisotoimella on kaksi VR-laitetta, kertoo Hakomäki.

Kyse ei ole vain siitä, että päättäjät haluavat kohdentaa vähäiset henkilöresurssit talutyöhön sekä etsivään ja korjaavaan nuorisotyöhön. Verken kysely paljastaa, että vain puolet alan työntekijöistä pitää nuorten kohtaamista digiympäristössä yhtä aitona kuin kasvokkain.

Kavin tulkinta hiertää

Tietokonepelien suosio on edelleen vahvaa varsinkin poikien keskuudessa. Koronasulun aikana Discord mahdollisti pelitoiminnan jatkumisen bittiavaruudessa.

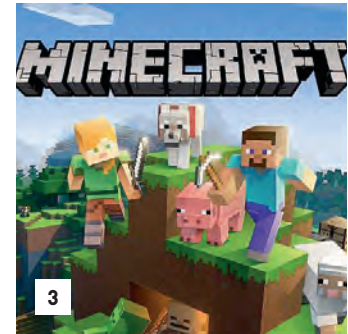

Pelit ja vehkeet

Digitaalisen nuorisotyön tavoitteet ovat samat kuin nuorten kasvokkain kohtaamisessa, vain välineet ja keinot ovat uudet. Diginuorisotyö kattaa muun muassa somekanavien hyödyntämisen, Discordin, maker-toiminnan (digitaalinen värkkäily), digitaaliset pelit ja striimauksen sekä e-sportin.

1

3

2

4

- Digitaalinen pelikasvatus ja e-sportohjaus käyvät liveinä yhtä lailla samassa huoneessa kuin digitaalisessa nuorisotilassa. Myös etälänit ovat mahdollisia, sanoo Antti Kanto.

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin (Kavi) tuore tulkinta tosin hankaloittaa pelaamista nuorisotoimen tiloissa. Kavi on nimittäin määritellyt, että ohjaajat eivät ole riittävän päteviä valvomaan ikäraja-suositusten kolmen vuoden joustoa.

- Vanhemmat voivat antaa lastensa pelata K16-pelejä, kun nämä ovat täyttäneet 13 vuotta. Mutta me koulutetut nuorisotoimen ohjaajat emme ole Kavin mielestä tarpeeksi vastuullisia arvioimaan, kuka nuorista voi pelata korkeamman ikärajan pelejä, Kanto ihmettelee.

Yhdessäolo on parasta

Entä korvaako digitaalinen nuorisotyö perinteisen talotyön ja muut kohtaavan nuorisotyön muodot?

- Ei korvaa, eikä pidäkään korvata. Molempia tarvitaan, sanoo Jan-Mikael Hakomäki.

Siitä kieli esimerkiksi se, että koronan jälkeen tornilaiset nuoret, varsinkin tytöt, hylkäsivät digipelit ja siirtyivät lautapeleihin. Myös roolipelien suosio on selvässä kasvussa.

- Peleissä digitaalisuus ei ole se tärkein asia, vaan pelillisuus ja yhteisöllisyys. Nuorten mielestä yhdessäolo on parasta, Hakomäki sanoo. □

1 Nopea viestittely

WhatsApp on nuorten suosima ja pikaiseen viestittelyyn tarkoitettu sovellus. Myös Snapchat löytyy liki jokaisen teinin puhelimesta.

2 Instagram ja TikTok

Nuorisotoimen kannattaa hyödyntää Instagramia ja TikTokia esitellessään omaa toimintaansa ja tapahtumia. Ne vetoavat nuoriin näyttävillä kuvilla ja lyhyillä videopätkillä.

3 Digipelit

Alle 16-vuotiaiden suosiossa ovat Overwatch, Fortnite ja Minecraft, yli 16-vuotiaat pelaavat Counter-Strike (CS) ja Valorantia.

4 Nou, nou Facebook

Facebook on suosituin sosiaalisen median palveluista Suomessa. Nuorten keskuudessa sen käyttö on viime aikoina vähentynyt. Nuorten vanhemmat se kuitenkin edelleen tavoittaa.

40%

OSITTAIN KÄYTÖSSÄ

Noin 40 prosenttia nuorisotyöntekijöistä käyttää digitaalisia kanavia ja alustoja vakituisesti työssään.

1/4

DIGITAIKOT HALLUSSA

Joka neljännellä nuorisotyöntekijällä on hyvät digitaaliset taidot, kolmella viidestä vain perustaidot. (Verke, 2021)

MIKÄ
JHL:n uuden
edustajiston
järjestäytymiskokous

MILLOIN
7.–8.6.2022

MISSÄ
Hotelli Scandic
Park, Helsinki

MITÄ PÄÄTETTIIN
– valittiin liiton
johto ja edustajiston
puheenjohtajat
– hyväksyttiin
kunta-alan virka- ja
työehtosopimukset
sekä liittostrategia
2022–2027

1

2

Iloinen startti uuteen kauteen

JHL:n vahva mutta rakentava ote kevään neuvottelukierroksella sai kiitosta uuden edustajiston jäseniltä ja pääministeriltä.

teksti Ulla Puustinen kuvat Roope Permanto ja Ulla Puustinen

Juhlava mutta samalla rento. Ei yhtään pönötävä. Näin kuvaili edustajiston uusi jäsen **Kati Pussinen** Joensuusta järjestäytymiskokouksen tunnelmaa.

Kaksipäiväinen järjestäytymiskokous käynnisti viisi vuotta (2022–2027) kestävä edustajistokauden. Koolla oli liki 120 jäsentä, jotka valittiin JHL:n ylimpään päättävään elimeen kevään vaalissa. Heistä 70 on uusia.

– Mielenkiintoista ja hiukan jännittävää. Paljon opeteltavaa, kommentoi ensikertalainen **Anette Karlsson** Porvoosta.

Toista kauttaan aloitteleva **Matti Hiitola** Lohjalta iloitsi siitä, että korona oli väistynyt ja edustajistokollegat saattoi tavata etäyhteyden sijasta kasvotusten.

– Kokoustunnelma on fantastinen, suorastaan voimaannuttava!

Myös nokialaisen **Petri Vuoren** mielestä Scandic Parkissa oli koolla hyvähenkinen ja yhtenäinen porukka.

Naiskolmikko johtaa puhetta

Liki ensi töikseen edustajisto käytti sille suotua valtaa ja hyväksyi kunta-alan sopimukset. Sisältöön voi tutustua sivulla 37.

Lisäksi edustajisto valitsi itselleen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Valituiksi tulivat **Eija Paananen** Helsingistä sekä **Satu Rantanen** Raisiosta ja **Tiina Liimatainen** Lohjalta.

JHL:n puheenjohtajaksi edustajisto valitsi odotusten mukaisesti **Päivi Niemi-Laineen**, joka johti liittoa jo päättyneen viisivuotiskauden. Myös toimialajohtaja **Håkan Ekström** uusi paikkansa.

Toiseksi toimialajohtajaksi edustajisto valitsi **Saila Ruuthin**. Hän seuraa tehtävässä eläkkeelle jäävää **Teija Asara-Laaksosta**.

Marin kiitti venymisestä

Ensimmäisen kokouspäivän ohjelmaan sisältyi pääministeri **Sanna Marinin** (sd.) vierailu. Puheessaan Marin kiitteli JHL:n jäseniä venymisestä, sillä kaksi koronavuotta ovat koetelleet monin tavoin julkisen sektorin työntekijöitä.

– Haluan kiittää JHL:ää myös ratkaisukeskeisestä asenteesta kevään neuvotteluissa. Hallitus on kantanut huolta siitä, että saisimme selkeän näkymän tulevaan ja työrauhan, joka kestäisi pidemmälle kuin seuraavaan syksyyn.

Marin korosti, että kunta-alan pienipalkkaiset ovat palkankorotuksen ansainneet.

– Kyse on ollut enemmänkin siitä, minkä kokoisesta korotuksesta puhutaan.

Päättäjien suut messingillä

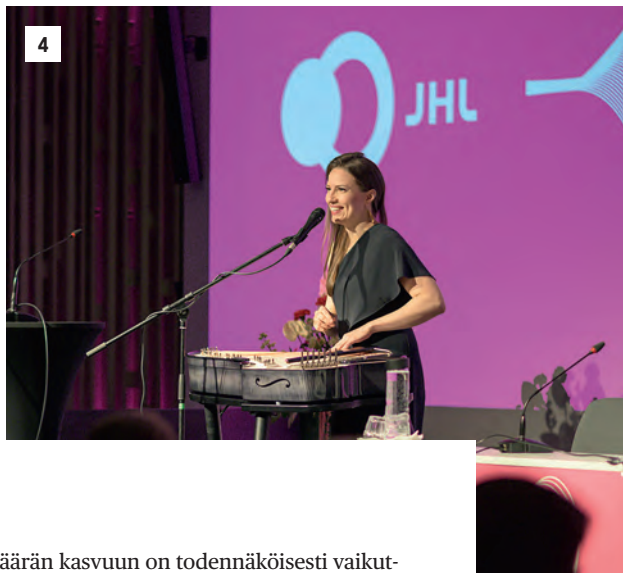
JHL:n jäsenmäärän huikea kasvu väritti osaltaan edustajistokokouksen ilmapiiriä. Yli 11 000 uutta jäsentä kuluneen vuoden aikana sai päättäjien suut hymyyn.

1 KOLMIKKO JOHTOON. JHL:n edustajiston puheenjohtajana jatkaa Eija Paananen (keskellä) Helsingistä. Tiina Liimatainen (vas.) Lohjalta ja Satu Rantanen Raisiosta valittiin uusina varapuheenjohtajiksi.

2 VALTIOVALTA PAIKALLA. Pääministeri Sanna Marin (sd) vieraili JHL:n järjestäytymiskokouksessa. Puheessaan Marin kritisoi työntantajia sopimuskeskittämisen pirstaloitumisesta.

3 KATSE TULEVASSA. Järjestäytymiskokouksen ilmapiiri oli hyvähenkinen ja optimistinen. Muutamille puheenvuoroille edustajisto aplodeerasi seisten.

4 MUUSIKKO HURMASI. Kanteletaiteilija Ida Elina osoitti, että perinnesoitin taipuu kansanmusiikkiin lisäksi poppiin ja rockiin.

Jäsenmäärän kasvuun on todennäköisesti vaikuttanut monikin seikka - eikä vähiten vuoden alussa toteutettu jäsenmaksun alentaminen yhteen prosenttiin.

Päättäjät kiittelivätkin kilvan kautensa päättänyttä edustajistoa rohkeasta päätöksestä, jonka hedelmiä päästään tällä kaudella keräämään.

Järjestäytymiskokouksen asialistalla oli myös liiton uuden strategian sekä viime vuoden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksyminen. Strategian kovan ytimen voi kiteyttää seuraavasti: JHL on vaikuttavin, välittävin ja vahvin ammattiliitto.

- Tavoite on kova. Sen toteuttamiseen tarvitaan meiltä kaikilta vahvuutta, voimaa ja ryhdikkyyttä, evästi puheenjohtaja Eija Paananen joukkoja.

Hän kehotti pitämään katseen pallossa, jotta energia ei valu hukkaan.

Taloudellisesti JHL:llä menee nyt paremmin kuin kenties koskaan ennen. Koronan sekä liikkumis- ja tapahtumarajoitusten takia viime vuoden käyttötaloudenmenot pysyivät kurissa. Toisaalta liiton sijoitustoiminta tuotti poikkeuksellisen hyvin, yli 19 prosenttia.

Tilikauden tulos sijoitustuottojen jälkeen oli 127 miljoonaa euroa, josta sata miljoonaa varataan mahdollisissa työtaistelutoimissa käytettäväksi. □

MITÄ KAIKKEA KOKOUKSESSA TAPAHTUI?
Lue motiivilehti.fi

Vihreää valoa

JHL:n edustajisto hyväksyi kunta-alan sopimukset aplodien kera. Ne eivät ole täydellisiä mutta lupaus paremmasta.

Johanna Talasmäki, Ylöjärvi

JHL:n on jatkossakin kiinnitettävä huomio työssä käyvien palkkaköyhyyteen. Palkkaohjelma on hyvä alku, mutta ei poista ongelmaa. Riittävän toimeentulon pitäisi olla jokaisen työssäkäyvän perusoikeus.

Heikki Mustonen, Vaasa

Kannatan kaikkien kuntasopimusten hyväksymistä, etenkin tuntityöntekijöiden. Hyökkäykset tuntisopparia vastaan ovat turhia. Tuntisoppari never dies. Taistelu jatkuu, kunnes sydänkäyrä näyttää viivaa!

Riikka Aalto, Helsinki

En ehdota kuntasopimusten hylkäämistä, mutta eivät ne hyviä ole. Järjestelyerät työnantajaperälaudalla tarkoittavat ainakin Helsingissä vain roposia JHL:läisille. Sopimukseen sisältyy yksi euromääräinen korotus mutta vain yksi. Se ei nosta ketään palkkakuopasta.

Outi Korvela, Kemi

Me laitoshuoltajat ja muut pienipalkkaiset olemme ansainneet kunnan korotukset, mutta on kuitenkin pidettävä pää kylmänä. Nykyään päättäjillä on vain yksi ajatus: nopiasti yhtiöön.

Jos palkat nousevat liikaa, meidät myydään jollekin firmalle, joka teettää saman mutta vielä pienemmällä palkalla.

Maarit Vartiainen, Oulu

Jos emme hyväksy sopimuksia, menetämme koko ajan euroja. On totta, että perälauta toteutuu työnantajavetoisesti, mutta toisaalta sopimukset voi irtisanoa. Hyvää on perhevapaauudistus ja perhepäivähoitajien kuukausipalkka. Sopimukseen sisältyvä palkkaohjelma on avaus uudelle ja paremmalle palkkaukselle.

Sympatiaa ruuduilla

Kriisityöntekijä Simo Torkkola hurautti shakkiin yli 50 vuotta sitten. Hän aikoo pelata sitä niin kauan kuin henki pihisee.

teksti Maarit Uusikumpu kuva Juho Haavisto

Hämeenlinnalainen **Simo Torkkola** on Hämeenlinnan shakkikerhon kantava ratsu. Hän toimii sen puheenjohtajana ja vetää lapsille shakkikerhoa. Pelaamista hän pitää hyvänä vastapainona perheiden kanssa tekemälleen kriisityölle.

Milloin shakkikärpänen puraisi?

- Lapsena pelasin lautapelejä, muun muassa myllyä ja tammea. Sitten isä osti shakkipelin joululahjaksi. Hän oli pelannut shakkia nuoruudessaan, joten hän osasi opettaa sitä. Aika pian jo liityin Viialan shakkikerhoon vuonna 1971. Olin silloin kymmenen vuotta.

Mikä shakissa vetoaa?

- Se on loputtomien mahdollisuuksien peli ja äärettömän kiehtova, koska sitä pelataan vieläkin noin 200 vuotta vanhoilla säännöillä.

Paljonko käytät aikaa shakkiin viikossa?

- Ainakin 10-15 tuntia. Pelaamiseen käytän noin 5-6 tuntia. Pelaa netissä, kotona ja missä milloinkin. Älypuhelimella voi pelata oikeastaan missä vain. Lisäksi luen shakkilehtiä ja -kirjallisuutta ja nuorempana yritin tutkia peliä enemmän. Olen pitänyt shakkipalstaa Hämeen Sanomiin ja vetänyt lasten ja nuorten shakkikerhoa jo 20 vuotta.

Millaisia ominaisuuksia pelaajalta vaaditaan?

- Jotta pääsisi tavallista pitemmälle, tarvitaan kurinalaisuutta, vähän lahjakkuutta, keskittymiskykyä, paneutumista, paineensietokykyä, ongelmanratkaisutaitoa, systemaattisuutta ja paljon harjoittelua. On toki harvinaisia lahjakkuuksia, jotka ovat lähinnä vain pelanneet paljon eivätkä hirveästi tutkineet peliä. Yleensä huipuilla on aivan älyttömän hyvä muisti.

Miten olet pärjännyt shakkikentillä?

- Selo- eli vahvuuslukuni Suomessa on keskitasoa hieman ylempänä eli 1900. Elo-luku kertoo pelaajien välisen suhteellisen tasoeron. Parhaan tasoni ja vahvuusluvun 1940 saavutin vuonna 2004. Niillä main se on pysynyt 10-15 vuotta. En varmaan siitä enää kehity ellen sitten eläkepäivinä yllätä.

Käytkö kilpailuissa?

- Pyrin pelaamaan yksittäisiä sarjaotteluita toisessa divisioonassa, jonka pelejä on kolmesta viiteen vuodessa. Lisäksi

osallistun muutamaan pikapeliturnaukseen. Viikonlopputurnauksissa käyn noin viiden vuoden välein. Kerho vie aikaa, ja elämässä on niin paljon kaikkea muutakin, että en ole kilpailemaan hirveästi ehtinyt.

Oletko pelannut ulkomailla?

- Pari kertaa olen osallistunut Tata Steel -shakkiturnaukseen Hollannin Wijk an Zeessä, koska siellä pääsee näkemään ihan läheltä maailman huippujen livepeliä. Pelialin reunoilla oli näytöt, ja jokaista menossa olevaa peliä saattoi seurata reaaliaikaisesti. Nähdä, miten huiput istuivat siinä ja miettivät siirtojaan. Kun hallitseva maailmanmestari **Magnus Carlsen** tuli saliin, gongit kumautettiin hänen kunniakseen.

Miten valmistaudut kilpailuun?

- Kun tiedän etukäteen, millä väreillä pelaan, voin miettiä avauksia riippuen vastustajasta. Avauksilla on iso vaikutus pelin kulkuun. Pyrin rauhallisiin asemiin ja vältän monimutkaisia asemia, jos vastustaja on minua selvästi kovempi. Itseäni vahvemmat laskevat muunnelmia paljon paremmin.

Mitkä ovat vahvuutesi pelaajana?

- Asemaymmärrykseni on paljon korkeampi kuin vahvuuslukuni antaa ymmärtää. Heikkouteni on, että en laske muunnelmia niin tarkasti. Pelaajana olen enemmän strateginen kuin taktinen.

Oletko hyvä vai huono häviöjä?

- Totta kai harmittaa, jos on laskenut väärin. Joskus vaan tulee oikosulku, että ei tajua jotain ihan yksinkertaista asiaa. Paremmalleen häviäminen ei harmita siten kuin, jos häviää omalla tasollaan. Helpot mokat kismittävät, erityisesti joukkuepelissä harmittaa koko joukkueen puolesta.

Miltä tuntuu sanoa shakkimatti?

- Hyvältä, jos itse on pelannut hyvin. Yksilökilpailussa vaikuttavat lähinnä hyvät suoritukset, ja hyvä sijoittuminen tuo tyydytystä. Jos on itse pelannut huonosti tai voitto perustuu vastustajan karkeaan virheeseen tai mokaan helpossa, ei voi olla tyytyväinen. Enemminkin kokee sympatiaa ja alkaa kompata toista, että älä välitä, kyllä itsellekin näitä tulee. □

SIMO TORKKOLA
syntynyt 1961

KOTIPAikka
Hämeenlinna

AMMATTI
kriisityöntekijä,
psykiatrian
sairaanhoitaja

TYÖPAikka
Kanta-Hämeen
perhetyö ry

PERHE
vaimo, kaksi
aikuista tyttäret

HARRASTUKSET
uinti, pyöräily

Motiivini

MIKÄ SHAKKINAPPULA HALUAISIT OLLA?

Ratsu, koska se on niin yllätyksellinen. Se voi ainoana loikkia muiden yli. Siinä on vaikeutta, arvoituksellisuutta ja kiehtovuutta.

OLET PELANNUT SHAKKIA YLI 50 VUOTTA. KOSKA LOPETAT?

Pelaan niin kauan kuin henki pihisee. Jos vielä 70-vuotiaana pystyisin pelaamaan tällä tasolla, olisin tyytyväinen. Maailman huipulla on pantu kamppoihin vielä kasikymppisenäkin.

MIKÄ MOTIVOI JATKAMAAN?

Pelin kiehtovuus, en ole koskaan kyllästynyt siihen. Ja tavoitteellisuus: onnistunko pitämään nykyisen tason vielä 10–15 vuotta.

Tervetuloa loma!

Yhden mieli lepää moottoripyörän selässä, toinen rentoutuu parhaiten huvikumpumaisessa kesämajassa perheen kanssa. Tärkeintä lomassa on palautua työn ja kiireen aiheuttamasta kuormituksesta.

teksti Ulla Puustinen kuvat Esko Jämsä

Kun forssalainen **Jani Kalanen**, 45, istahtaa tuhatkuutioisen moottoripyöränsä selkään, hän unohtaa arjen aikataulut. On vain mies, pyörä ja silmissä vaihtuvat maisemat.

- Viisi minuuttia pyörän selässä riittää, ja kaikki muu pyyhkiytyy mielestä. Silloin ajattelen vain ajamista, hän sanoo.

Yleensä Kalanen ajoittaa vuosilomastaan ainakin viikon pätkän alkukesään, pakkaa makuupussin ja teltan mukaan ja hyppää pyörän selkään.

- Viime kesänä kiersin hyvän työkaverin kanssa Saimaata ristiin rastiin. Yöt nukuimme teltassa tai vaatimattomassa mökissä, ja päivät olivat kiireetöntä ajamista ilman päämäärää.

Kalanen välttää reissuillaan moottoreita ja valitsee mieluiten asfaltoituja, luonnossa ja vesistön äärellä kiemurtelevia maisemareittejä.

Tänä vuonna kevät on ollut myöhässä, eikä katujen kunnossapidossa työskentelevä Kalanen pääse työ- ja pääluottamusmieksiäriiden takia lomalle ennen juhannusta.

- Onneksi on illat ja viikonloput. Saatan lähteä ajamaan töiden jälkeen joko yksin tai porukalla. Välillä kyydissä on joku kolmesta pojastani, hän kertoo.

Illat kuluvat tuunaten

Työterveyslaitoksen psykologi **Anniina Virtanen** on tutkinut palautumisen merkitystä työn rasituksista. Palautumisella tarkoitetaan paitsi fyysistä lepoa myös työstä irrottautumista ja rentoutumista. Ne ehkäisevät terveysongelmia ja suojaavat työuupumukselta.

Yhdelle toimivin keino palautua on tehdä jotain mukavaa, joka ei vaadi fyysisiä tai psyykkisiä ponnisteluja. Toinen nauttii itsensä haastamisesta ja uuden taidon oppimisesta, ja kolmas saa voimaa ystävyys-suhteista ja yhteenkuuluvuuden tunteesta.

Jani Kalanen huolehtii palautumisesta ympäri vuoden tuunailmalla pyöränsä talvi-illat ja viikonloput ja nauttimalla aherruksen tuloksista keväästä syksyyn.

Kalasan Yamaha YZF 1000R Thunderace on hänen toinen moottoripyöränsä. Alkuperäistä 150-heppaisessa menopelissä on vain runko ja puolet moottorista.

- Älä edes kysy, montako tuntia olen pyörää rassannut!

Toinen syy uurastukseen on halu varmistaa, että pyörä on ehdottoman turvallinen.

- Haluan opettaa pojille jo nuoresta pitäen, että ajotavan on oltava turvallinen ja ajopelin kunnossa.

Myös varusteissa turvallisuus tulee ensin. Niinpä Kalasen ajotakissa on massiivinen selkäpanssari ja kyynärpääsuojat. Omat ja poikien ajokypärät menevät määräajoin vaihtoon, koska niiden pehmusteet alkavat murentua 5-6 käyttövuoden jälkeen.

Puhtaasti hifistelyn puolelle menevät monet Kalasen huippuvälineet: läpi tuulettuva kypärä ja nahkarotsi, kypärään kiinnitettävä videokamera ja matkapuhelin sekä viisi paria eri keleihiin sopivia ajohanskoja.

Aamukahvit majan portailta

Helsinkiläinen palveluohjaaja **Tony Less**, 34, palautuu työstä lomailmalla perheensä kanssa Kivinokan kesämaja-alueella Helsingissä.

- Aloitan kesäaamut juomalla kahvit ulkoportailta. Kuuntelen linnunlaulua ja metroliikenteen vaimeaa kohinaa, hän kuvailee.

Lessin perheen lomaan sisältyy pari kotimaan matkaa, mutta muun ajan Less ja hänen avovaimonsa **Tuulia Andersson**, 34, sekä pojat **Sasu**, 8, ja **Milo**, 4, viettävät JHL:n kesämaja-alueella Helsingin Herttoniemessä.

Jo ennen loma-aikaa perhe poikkeaa iltaisin ja viikonloppuisin majalla ja säiden lämmitettyä muuttaa kokonaan sinne.

Kivinokassa yhdistyvät Lessin mielestä kaupungin ja maaseudun parhaat puolet.

- Täällä voi nauttia luonnonrauhasta. Silti Helsingin keskusta on vain metromatkan päässä, ja kotiin hurauttaa var-tissa autolla ja pyörällä parissakymmenessä minuutissa.

Sosiaalisuus tärkeää

Kivinokan kesämaja-alue poikkeaa perinteisestä kesämökkeilystä siinä, että lähimmät naapurit majoilevat vain 8-10 metrin etäisyydellä toisistaan. Majoja ei aidata, sillä kyseessä on Helsingin kaupungin virkistysalue, jossa voi vapaasti käyskennellä.

- Tämä vaatii sosiaalista mielenlaatua, Less myöntää.

Naapureita ei ole ihan vähän, sillä pelkästään JHL:läisten kesämajoja on yli 180. Lisäksi alueella sijaitsee 350 Kivinokka ry:n ja 48 Ponnistuksen kesämajaa sekä siirtola-puutarha-alue, jossa on 190 mökkiä.

Lessille tiivis rinnakkaiselo naapurien kanssa on tuttua, sillä hänen äidillään on ollut maja Kivinokassa jo 30 vuotta,

JANI KALANEN
ajoi viime kesänä
15000 kilometriä
Yamahallaan. Hän
suosii malsama-
renttää.

LOMAN LYHYT OPPIMÄÄRÄ

MILLOIN LOMALLE?

Työnantaja määrää vuosiloman ajankohdan, mutta työntekijälle on varattava mahdollisuus kertoa mieliteensä asiasta. Vähintään 24 päivää lomasta on voitava pitää lomakaudella (2.5.–30.9.). Kesä- ja talviloma on annettava yhdenjaksoisena. Mikäli se on mahdotonta, on työntekijällä oikeus vähintään 12 päivän keskeytymättömään kesälomaan.

LOMAN PITUUS

Vuosilomalain mukaan työntekijällä on oikeus saada lomaa 2,5 arkipäivää kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta. Alle vuoden kestäneestä työsuhteesta lomaa kertyy kaksi arkipäivää kuukautta kohden. Työehtosopimuksissa on usein sovittu lakia paremmasta lomakertymästä.

LOMA-AJAN PALKKA

Työntekijälle maksetaan loman ajalta pääsääntöisesti sama palkka kuin työssä ollessa. Useissa tesseissä vuosilomapalkkaan tehdään työaikakorvauksia (ilta-, yö- ja viikonlopputyö) vastaava lisäys.

LISÄKSI LOMARAHA

Lomaraha ei perustu lakiin, vaan työehtosopimukseen. Lomarahasta voidaan sopia myös työsopimuksessa. Yleensä lomaraha on noin puolet vuosiloma-ajan palkasta, mutta esimerkiksi kunta-alalla enimmillään 72 prosenttia varsinaisesta kuukausi-palkasta. Tämä edellyttää 15 vuoden palvelusaikaa.

MIKÄ LOMAKORVAUS?

Lomakorvaus tarkoittaa korvausta pitämättä jääneestä lomasta. Lomakorvaus maksetaan yleensä työsuhteen päättyessä.

Lähteet: Vuosilomalaki, ammattiliitot, työehtosopimukset

*Luonnon-
läheisyys on
Kivinokan
valtti.*

TONY LESS ja Tuulia Andersson nauttivat Kivinokan luonnonläheisyydestä. Kottikärryssä pojat Milo (vas.) ja Sasu.

ja hän vietti siellä kaikki lapsuuden kesät. Oman majan Less hankki 15 vuotta sitten.

- Ne, jotka eivät sopeudu tähän elämäntapaan, pitävät majaa muutaman vuoden, ja sitten se vaihtaa omistajaa.

Askeettisuus viehättää

Toinen kivinokkalaisuuteen liittyvät erikoisuus on askeettisuus. Minimalismiksikin sitä voi kutsua, sillä majat ovat vain 14 neliön kokoisia.

- Yhteen huoneeseen mahtuu keittiö, ruokasali, olohuone ja makuusoppi, Tuulia Andersson esittelee.

Sähköt sentään on ja jääkaappi, mutta ei omaa wc:tä tai suihkua. Saunassa ja suihkussa voi käydä Kulosaaren kartanon sivurakennuksessa, ja lähimpään yhteisvessaan on 50 metriä.

- Silti vessareissut saattavat venyä, koska jään matkalla juttelemaan naapureiden kanssa, Less myöntää.

Kivinokkalaisuuteen kuuluu myös se, ettei joka korren tarvitse olla kohdallaan.

- Yhdistyksen säännöissä sanotaan, että piha on pidettävä mahdollisimman luonnonmukaisena.

Medialaitteet unohdetaan

Parin minuutin kävelymatkan päässä perheellä on noin aarin viljelypalsta yhdessä Tony Lessin äidin kanssa. Siellä kasvaa perunoita, punajuuria, porkkanoita, purjoa, sipuleita ja tuuhea pehko raparperia.

- Palstalla käymme päivittäin napostelemassa porkkanoita. Marjojen suhteen olemme omavaraisia, kertoo Andersson.

Elämisen rentous, mutkattomuus ja yhteisöllisyys vetoavat Tony Lessiin ja Tuulia Anderssoniin.

- Ruokaa tehdään grillissä ja yhdellä keittolevyllä. Kännykkä ja muut medialaitteet unohdetaan sisälle. Sekin irrottaa ajesta, sanoo Less. □

TALLISSA ON tilaa purkaa ja kunnostaa moottoripyörää. Kuvassa Jani Kalanen ja Yamahasta irrotetut etuiskunvaimentimet.

Mitä kuuluu kesään 2022?

TAKANA ON kaksi koronavuotta rajoituksineen. Lisäksi julma sota Ukrainassa on horjuttanut kansalaisten turvallisuudentunnetta. Nyt on kesä: osaatko nauttia siitä?

Mitä kesääsi 2022 kuuluu? Pakkaatko laukut ja lähdet kauan kaivatulle ulkomaanmatkalle? Vai vetäydytkö mökille luonnonrauhaan? Tai koluat kesäfestareita? Kolme JHL:n jäsentä vastaa.

TULEEKO MIELEESI KYSYMYS,

jonka haluat esittää JHL:n jäsenille?

Lähetä se osoitteeseen motiivi-palautte@jhl.fi

Tiina Spaak
ruokapalvelutyöntekijä
LAHTI

Tästä tulee erilainen kesä kuin aiemmat ovat olleet, sillä mieheni kuoli helmikuussa. Aion silti nauttia kesästä ja elämästä ilman maskeja ja koronarajoituksia.

Perheeseen kuuluu kaksi aikuista lasta sekä 10- ja 12-vuotiaat ja yksi lapsenlapsi. Heidän kanssaan käyn Muumimaailmassa ja todennäköisesti myös Linnanmäellä tai Tampeen Särkänniemessä.

Nautin auringosta yli kaiken. Sade ei suoranaisesti pilaa kesääni, mutta sateella menen samaan moodiin kuin talvella. Olen sisällä ja pahalla tuulella.

Kesällä teen myös uusia urasuunnitelmia. Terveystyöstä en enää kykene keittiötyöhön, ja siksi elämälle pitää löytää uusi suunta myös ammatillisesti.

Aku Kinnunen
työvalmentaja
JÄMSÄNKOSKI

Odotan kesältä ennen muuta paluuta normaaliin arkeen koronan jäljiltä.

Kesäsuunnitelmiin kuuluu viettää aikaa yhdessä perheen kanssa kotimaassa matkustellen. Festivaalit ja muut kesätapahtumat jäävät todennäköisesti väliin.

Keväällä reissasin jo kerran ulkomailla ja syyskesällä voisin lähteä uudemman kerran. Kohde ei ole vielä selvillä mutta jonnekin päin Eurooppaa.

Lämmin ja aurinkoinen kesä olisi hyvä mutta minua ei haittaa, vaikka sataisi ja olisi koleaa ja kylmää. Loman vietto perheen ja muiden läheisten kanssa tekee kesästä kesän.

Satu Bragge
työllisyysasiantuntija
LOIMAA

Odotan kesältä lämpöä ja aurinkoa, semmoista rauhoittumista. Sitä, että Zen laskeutuisi olkapäälle!

Kesään kuuluu festivaaleja ja keikkoja. En kuitenkaan mene nauttimaan pelkästään musiikista, vaan toimin tapahtumissa järjestyksenvalvojana. Olen selvin päin silloin, kun muut eivät ole.

Kesämökki sijaitsee 15 minuutin päässä kotoa. Siellä uimme, saunomme ja teemme hartiavoimin töitä, sillä kylmän kevään takia terassi-, tynnyrisauna- ja paljutyömaa on vielä kesken.

Elokuun lopulla on haaveissa lähteä Kreetalle, mikäli se töiden puolesta onnistuu. Päätös syntyi äitienpäivänä, kun satoi räntää. Se olisi ensimmäinen ulkomaanmatka kuu-teen vuoteen.

Samarbetar över gränser

Sara Tallsten ger gärna tack och beröm. Hon vill undvika att fastna i negativa tankemönster.

text Marina Wiik foto Roope Permanto

Sanna Marins läderjacka, Ukraina och examensfester. Under bildningssektorns morgonkaffe på Borgå campus är inget ämne för stort eller smått. Samtalet flyter på och ackompanjeras av glada tillrop.

- Vi har en skön stämning här, både på plats och virtuellt, säger stadens utvecklingskoordinator **Sara Tallsten**.

Tallsten har specialansvar för projekt som gäller säkerhet och under de senaste två åren har en stor del av arbetet kretsat kring coronaepidemin. Hon var bland annat en av bildningssektorns representanter i stadens coroneledningsgrupp.

Dessutom har epidemins efterarbete och olika projekt hållit henne sysselsatt. Hon har bland annat koordinerat en utredning om hur åtgärder mot mobbning kunde samordnas inom bildningsväsendet.

- En slutsats var att staden borde få en koordinator som skulle ge en puff åt rätt håll när skolans egna verktyg tar slut. Personalen lyfte också fram att mobbning kan förebyggas genom att man stärker gemenskapen i undervisningsgruppen och skolan, säger Tallsten.

För att åtgärda brister i inläringen och elevernas välbefinnande till följd av coronan, har Borgå bland annat anställt fler skolcoacher, kuratorer och ungdomsarbetare på viss tid.

Sara Tallsten applåderar beslutsfattarnas framsynthet. Hon påminner ändå om att projekt behöver utvärderas för att säkerställa att verksamheten nått sitt mål.

- God utveckling fokuserar på målgruppen och låter alla som berörs vara delaktiga. Vilket kan vara lättare sagt än gjort.

Studierna gav god vägkost

När Tallsten började som utvecklingskoordinator hösten 2020 jobbade kommunens förvaltning på distans. Det gick ändå relativt smärtfritt att komma i gång.

Hon har tidigare jobbat för Borgå stad som bland annat ungdomsarbetare, servicehandledare och som välfärds-koordinator inom social- och hälsovård.

Många av jobben har haft fokus på hälsa, mångkulturalitet och gränsöverskridande samarbete. Temana är bekanta för Tallsten sedan studietiden, då de ännu förekom sparsamt i samhällsdebatten. Hon fick yrkeshögskoleexamen i hälsopromotion 2002 från Yrkeshögskolan Sydväst.

Studierna fokuserade på människans välbefinnande ur ett helhetsperspektiv. Målet var att ge verktyg för att stärka det

– Om jag lovat sköta en uppgift, gör jag det.

KOMMUNSEKTORN står inför förändringar. Sara Tallsten tror att gott ledarskap och möjligheten att fokusera på grunduppgiften blir allt viktigare för att locka arbetstagare.

SARA TALLSTEN beaktar Borgås tvåspråkighet i all intern och extern kommunikation.

– I kollegiet byter vi smidigt mellan finska och svenska. Vid evenemang kan man ofta ställa frågor på båda språken.

positiva och friska utan att för den skull blunda för livets avig-sidor. Studieprogrammet var nytt och Tallsten gav en hel del respons om hur utbildningen kunde utvecklas.

– Jag var tvungen att reflektera aktivt över mitt val. Det gav grunden för mitt sätt att se helheter, delta och bära ansvar.

Hon skrev sitt slutarbete om nya metoder i eftermiddagsverksamheten. Tanken var att ta fram förslag som kunde stärka sådana färdigheter hos elever som inte fanns inskrivna i läroplanen, till exempel stresshantering.

Håller det hon lovar

Bildningssektorn i Borgå har inte sedan tidigare haft en arbetstagare vars uppgifter gäller speciellt säkerhetsfrågor. Tallsten har fått utforma sitt arbete ganska fritt.

– Ena dagen kan jag sitta i ett klassrum och diskutera, den andra utreder jag tillgängligheten vid någon enhet eller konfererar om säkerhet med internationella gäster. Ibland är det lite svårt att veta vad jag borde prioritera.

När smittläget var som värst höll coronaledningsgruppen i Borgå tre möten i veckan. Trots att situationen var exceptionell, säger hon att de snabbt hittade bra sätt att dela upp uppgifter.

– Krisarbetet stärkte samarbetet och respekten över sektors- och yrkesgränser.

Hennes egen roll var att förbereda ärenden till mötena, samla information och föra besluten vidare både internt och externt. Dessutom koordinerade hon anskaffningen av munskydd till skolor och daghem.

– Jag följde noga med epidemins framfart och myndigheters rekommendationer. Då smittläget förändrades i huvudstadsregionen, kunde vi räkna med att samma utveckling inom kort skulle nå oss.

Trots att hon under merparten av sin anställning träffat kollegor främst via dataskärmen, valdes hon till årets medarbetare i staden i fjol. I motiveringarna fick hon beröm för en positiv inställning och ett självständigt, lösningsinriktat arbetssätt.

Hon lyfter själv fram pålitligheten som en utmärkande egenskap i sin växelverkan med andra.

– Om jag lovat sköta en uppgift, gör jag det. Jag ger också gärna mina medarbetare positiv respons och tack.

Tillräckligt bra för alla

Då välfärdsområdena vid årsskiftet tar över en stor del av kommunernas uppgifter, kommer hela den offentliga sektorn att omformas. Sara Tallsten tror att det ökar behovet av samarbete mellan de helheter som blir kvar.

För att kommunen ska vara en lockande arbetsgivare i framtiden krävs enligt henne att arbetstagaren oberoende av sitt yrke ska få fokusera på sin grunduppgift.

– Om man hela tiden arbetar under tidspress och får nya uppgifter i stället för dem man anstälts för, påverkas resultatet och motivationen negativt.

Tallsten ser Borgå stad som en bra arbetsgivare. Hon har upplevt sina uppgifter som meningsfulla och hanterbara och haft möjlighet att fortbilda sig.

– Det bästa är när man tillsammans kan uppnå resultat som är tillräckligt bra för alla inblandade ☐

Koko klaanin voimin

Laulaja Suvi Teräsniska on kaikkien tuntema tähti, mutta “perheyrikykseen” kuuluvat niin aviomies, lapset kuin isovanhemmat ja muut tukijoukot.

teksti Jenni Kleemola kuvat Chris-Tomas Konieczny

Kukkamekossaan laulaja **Suvi Teräsniska**, 33, melkein maastoutuu palmujen ja puskién keskelle. Kaisaniemen kasvitieteellisen puutarhan kasvihuoneessa käy trooppinen tuulahdus.

Teräsniska on tullut Oulusta Helsinkiin hoitamaan työasioita. Edessä on, parin vuoden koronakärvistelyn jälkeen, ihanan kiireinen kesä täynnä keikkoja: festivaaleja, tanssilavoja ja kesäteattereita Kemijärveltä Etelä-Suomeen.

- Meillä on erilaiset vuodet edessä, kun lapsen kouluarki tuo uudenlaiset aikataulut ja rutiinit, Teräsniska sanoo.

On kulunut viisitoista vuotta siitä, kun hänen ensisinglensä *Sanoja vaan* julkaistiin. Sen jälkeen iskelmälaulajalta on ilmestynyt yksitoista albumia, joita on myyty yhteensä yli puoli miljoonaa kappaletta. Taskusta löytyvät niin Emma- kuin Iskelmä-Finlandia-palkinnot. Heille, jotka eivät tienneet Teräsniskan ääntä tanssilavoilta ja festareilta, se tuli tutuksi *Vain elämää* -ohjelmasta.

Puoliso työkaverina

Viimeiset kymmenen vuotta Teräsniska on tehnyt töitä yhdessä puolisonsa **Simo Aallon** kanssa. Aalto on Teräsniskan yhtyeen äänimies, heillä on yhteinen yritys ja yhteiset keikkareissut kotoa Oulusta pitkin Suomea.

Kun kaksi ensimmäistä lasta olivat pieniä, he kulkivat paljon mukana vanhempiensa työmatkoilla. Lapset ja lapsenvahdit autoon vaan, niin perhe- ja keikkaelämä eivät sulkeutuneet toisiaan pois. Jälkikasvu sai elää samassa vuorokausirytmisissä kuin iltapainotteista työtä tekevät vanhempansa.

- Oli ihan sama, jos lapset menivät illalla nukkumaan kahdeltatoista ja heräsivät aamulla kymmeneltä, koska silloin he olivat lähempänä meidän aikuisten sykliä, Teräsniska sanoo.

Lasten kasvettua päiväkotikään elämään tuli aiempaa enemmän aamuja, joina herätyskello soi. Kun koulu nyt alkaa, lapsille tulee omat rutiininsa ja pienet velvollisuutensa.

Teräsniska haluaa olla koululaisensa tukena, kun tämän elämään tulee uusi koulu, uudet kaverit ja uuden oppiminen.

- Olemme miettineet, että seuraavan viiden vuoden aikana me vanhemmat emme voi enää olla niin paljon yhtä aikaa

pois kotoa kuin ennen. Ehkä vuoden aikana joillain kiertueilla, mutta se ei voi olla päivittäistä tai jokaviikkoista.

Kun Teräsniska jatkossa lähtee keikalle, voi Aalto tehdä kotoa käsin työasioita, joita voi hoitaa lasten koulupäivän aikana. Jos taas puoliso lähtee omille keikoilleen, riittää Teräsniskalla aina sitä artistin työtä, joka ei faneille suoraan näy. On suunniteltava, mitä tapahtuu puolentoista vuoden kuluttua tai minkälainen on seuraavan kiertueen visuaalinen ilme, istuttava alan ihmisten kanssa etäpalavereissa, hoidettava laskusavottaa ja muistaa pitää itsestään ääntä somessa.

Mummot ja papat kunniaan

Muusikon työstä iso osa eli keikat, ajoittuvat usein viikonloppuihin. Kun ne olivat korona-aikana pakosta tauolla, Teräsniska-Aallon perheessä vietettiin viikonloppuja yhdessä.

- Tulevaisuudessa vietämme varmaan harvoin viikonloput perheenä, kun vanhemmista jompikumpi on töissä. Se on harmi mutta työn luonne, Teräsniska toteaa.

Hän tuntee ristiriidan: pitäisi nauttia hetkistä pienten lasten kanssa, mutta kaikkea ei voi laittaa telakalle viideksitoista vuodeksi ja hoitaa lapset aikuistumisen kynnykselle asti.

- Uskon, että lapsille jää muistoja siitä, että äiti ja isä ovat olleet paljon pois kotoa. Mutta toivon, että muistot aikuisista, joiden kanssa he ovat silloin olleet, jäävät lämpiminä mieleen.

Kenenkään ei pitäisi selviytyä vanhemmuudesta yksin tai kahdestaan, Teräsniska ajattelee. Lapsella voi olla paljon muitakin turvallisia aikuisia ympärillä kuin omat vanhemmat.

Välillä Teräsniskasta tuntuu ikävältä ajatella, että kaikilla ei ole samanlaista turvaverkkoa kuin heillä.

- Meidän turvaverkkomme on meidän molempien vanhemmat, kaikki neljä. Mummot, papat ja vaarit kunniaan!

Eniten lasten kanssa auttaa Teräsniskan äiti, koska hän asuu samassa kaupungissa. Viime vuosina lapset ovat pääsääntöisesti jääneet mummon kanssa kotiin, jos vanhemmat ovat lähteneet keikoille.

- Se on heille juhlaa, koska kuri on silloin lepsumpi. Alkuvuodesta pojat jo kyselivät, että äiti, milloin te lähдете keikalle niin, että mummo tulee meille.

AIKAJANA

1989

Syntyi Kolarissa esikoisena.

1996

Muutti Kolarista Ouluun.

1999

Pikkuveli syntyi ja muutto Kempeleeseen.

2001

Liittyi kuoroon.

2006

Ensiesiintyminen Yö-yhtyeen kanssa.

MIKÄ OLI
SUVI TERÄSNISKAN
ENSIMMÄINEN
KESÄTYÖPAIKKA?
KATSO VIDEO

motivilehti.fi

*– Flippaan itsekseni,
jos tiskikone on
täytetty väärin.*

– Aina ei tarvitsisi puristaa mailaa niin rystyset valkoisena.

Teräsniska ajattelee, että nuo hetket ovat molemminpuolista mukavaa niin lapsille kuin mummulle. Vielä työelämässä olevaa äitiään hän on pyytänyt kertomaan, jos kuorma meinaa nousta liian korkeaksi.

- En ajattele, että on mummon tehtävä olla lapsenvahtina, mutta olen tosi kiitollinen siitä, että hän on niin aktiivisesti mukana lasten elämässä.

Laminoidut Afrikan tähden setelit

Kun pandemia-aikana keikat olivat tauolla, ei lapsenvahdille ollut tarvetta kuten ennen. Laulajalle kotona oleminen ei ollut helppoa.

- Monen muusikon identiteetti kärsi, kun oman elinkeinon harjoittaminen oli kiellettyä. Niin minunkin. Välillä koin olevani aika mitätön.

Kun omaa työtä ei saanut tehdä, Teräsniska mietti puolivakavissaan, että hän voisi olla järjestelijä.

- Ajattelin, että voisin hyvin mennä ihmisten koteihin ja järjestää heidän varastonsa tai vaatekaappinsa. Olisin voinut tehdä itsestäni tarpeellisen, ja joku olisi maksanut siitä palkkaakin.

Järjestelmällinen Teräsniska todellakin on. Perfektionisti ja käytännön asioissa pikkutarkka.

- Flippaan itsekseni, jos tiskikone on täytetty väärin - mutta samalla kyllä ymmärrän, että se on aika pieni murhe elämässä.

Teräsniskalla on laminoitukone. Kun alkuvuonna ei päässyt keikoille, hän käytti vapautunutta aikaa laminoimalla kodinkoneiden käyttöohjeet ja merkitsi niihin, mistä löytyvät suomenkieliset tekstit.

- Kun pojat saivat joululahjaksi Afrikan tähti-lautapelin, laminoin sen setelit - enkä nyt liioittele yhtään.

Kotona on myös tarrakirjoitin. Sillä Teräsniska on merkinnyt liinavaatekaapin hyllynreunoihin, mistä löytyvät lakanat, käsipyyhkeet tai pussilakanat. Ja eteisen kaappeihin: lasten pipot, Suvin hanskat, hiihtokamat, urheiluvaatteet. Ja tietenkin lasten vaatekaappeihin: Terhon housut, Toivon t-paidat...

- Kun perhetuttu tulee hoitamaan lapsia viikonlopuksi, ei tarvitse käyttää tuntia siihen, että kertoo, mistä mikäkin löytyy.

Äitiyden myötä Teräsniska on joutunut löysäämään omia standardejaan siinä, missä järjestyksessä tavarat ovat kotona. Hän ei kuitenkaan halua heittäytyä marttyyriksi. Jos työhuoneen paperit ovat räjähtäneet levälleen, sotku on ihan hänen itsensä jäljiltä.

Viime vuonna Teräsniska meni ensimmäistä kertaa terapiaan selvittämään omia traumojaan ja tunnelukkojaan.

- Se on tehnyt minulle tosi hyvää, ja sitäkin kautta olen oppinut laskemaan rimaa - sekä itseni että muiden kohdalla.

Miksi pikkutarkkuus olisi huono juttu?

Pikkutarkkuus näkyy myös Teräsniskan suhtautumisessa työhönsä.

- Olen perfektionisti ja tosi kriittinen, mitä tulee omaan laulamiseeni.

Keikkoja, joiden jälkeen Teräsniska tulee lavalta ja toteaa olleensa tänään huono, on aika paljon.

- Peilaan suoritusta aina omaan mestarisuoritukseeni, ja kun en yllä sille tasolle, ajattelen helposti, että olinpa paska tänään. Kuulija ei varmaankaan huomaisi eroa, vaikka suoritukset olisivat rinnakkain, mutta itse kiinnitän huomiota kauneusvirheisiin.

Laulajan työmoraali on korkea. Sen hän on omaksumun isältään, joka Teräsniskan nuoruudessa ajoi pitkään yrittäjänä taksia. Isä opetti, että työt hoidetaan huolellisesti ja töitä tehdään silloin, kun niitä on, koska voi tulla huonompikin hetki.

Puoliso kuuluu samaan koulukuntaan: työt hoidetaan viimeisen päälle. Kiertueita tehdessä parin työmoraali ei anna periksi tehdä asioita vähän vähemmällä panostuksella.

- Aina ei tarvitsisi puristaa mailaa niin rystyset valkoisena. Keikalle tuleva ihminen ei edes huomaisi, jos jokin asia on tehty helpomman kautta, mutta meidän silmissä näkyisi pieni ero, emmekä osaa päästää irti.

Joskus Teräsniska on kuullut ihmettelyä siitä, miksi hän käyttää niin paljon aikaa ja tarkkuutta joihinkin asioihin, vaikka vähemmälläkin pärjäisi.

- Mutta loppupeleissä minä yrittäjänä vastaan ratkaisusta itselleni. Toimin vähän eri asemassa kuin palkansaaja.

Eikä kyse ole siitä, että Teräsniska miettisi vain oman tilipussinsa paksuutta. Hyvin hoidetut hommat ovat reilua kaikille: kun hän itse pärjää, kaikki muutkin tuotannon ympärillä olevat pärjäävät.

- Enkä halua ajatella, että korkea työmoraali tai pikkutarkkuus olisivat jotenkin huonoja juttuja. Minusta on hassua, jos ne ovat jonkun mielestä negatiivinen asia. □

2007

Teki levytyssopimuksen. Esikoislevy ilmestyi 2008.

2011

Tapasi Simon Allon ja alkoi seurustella tämän kanssa.

2015

Esikoinen Terho syntyi.

2016

Syntyi toinen lapsi Toivo ja kuopus Usko 2019.

Motiivini

MITÄ TEET, JOS ET SAA YÖLLÄ UNTA?

Katson puhelimella Youtubesta ASMR-videoita. Tykkään videoista, joissa on käsikirjoitus ja löyhästi näytelty juoni.

MIKÄ ON OLLUT OUDOIN FANILAHJASI?

Olen juhannuksena usein keikalla Somerniemellä. Järjestäjät tietävät, että olen kova juomaan maitoa. Saan siellä joka vuosi minulle omistetun maitopurkin, jossa on design-kuoret: kuviani ja yleensä teksti "Suvin maito".

LEMPIAAMUPALASI?

Mummon tekemä mannapuuro, mummolan ruokapöydässä, kanelilla ja hienosokerilla höystettynä.

Alueelta

Yhdistysten ilmoituksia alueittain. Kokous-, koulutus- ja tapahtumailmoitukset löytyvät myös jhl.fi/tapahtumakalenteri.

Etelä-Suomi

Lahden JHL 048

Yhd. järjestää Kotiniemen virkistysalueella irtaimen tavaran myyjäiset 13.–14.8. Jäsenistölle annetaan etuoikeus ostaa irtainta tavaraa alueelta 13.8. ja 14.8. myös yhd. ulkopuolisilla henkilöillä on mahdollisuus ostaa tavaraa. Myyjäisistä tiedotetaan tarkemmin kesän aikana. Seuratkaa jäsenpostia ja yhdistyksen kotisivuja.

Oulu

Julkisten ja hyvinvointialojen Oulun yhdistys JHL 334

Yhdistyksen jäsenille järjestetään virkistyspäivä 30.7. keilauksen merkeissä Alppila Bowlingissa, Tukkimiehentie 1, Oulu. Varsinainen keilaus on klo 17–19, jolloin on tarjolla virvokkeita. Virkistyspäivään kuuluu myös kabinetti saunatiloihin sekä palju. Lisät. ja ilm. 17.7. mennessä jari.tilus@gmail.

Satakunta

Harjavallan kunnalliset JHL 272

Yhd. tarjoaa jäsenilleen teatterielämyksen Nakkilan kesäteatterissa, "Irwinin viimeinen laulu"-esitykseen 3.8. klo 19 alkavaan näytökseen. Nakkilaan ei ole yhteiskuljetusta. Plm Sonja Mäkinen jakaa lippuja toukokuun maanantait tekvin JHL:n toimistolla klo 11–16. Ala-ovi on lukossa, Sonjan numeroon p. 044 432 5410 soittamalla pääset sisään. Huom! Ota mukaasi jäsenkorttisi, jäsenyys tarkistetaan. Lisät. Riitalta, p. 040 515 4410, mielellään klo 15:n jälkeen. Lippuja rajattu määrä, toimi nopeasti!

Porin teknisen alan henkilöstö JHL 173

Yhd. jäsenille lippuja Rakastajat-teatterin "Alastomaan kaupunkiin", hinta jäsenelle 10 €, avec 39 €. Ilm. Minna Mäkinen p. 0400 858 350 ja minnahillevi2015@gmail.com tai Juhani Heinikangas puh. 040 540 7751 juhani.heinikangas@gmail.com.

Satakunnan yksityisen sosiaali- ja terveystalouden yhdistys JHL 853

Yhdistys järjestää koulutustapahtuman 8.10. klo 9–17 hotelli Scandicissa, Itsenäisyydenkatu 41, Pori. Teemana: Työssäjaksaminen, itsensä johtaminen ja edunvalvonta. Luennoitsijoina: Työnohjaaja Esko Salmi ja aluetoimitsija Satu Launonen. Aloitukset aamupalalla klo 9, lounas klo 12 ja iltapäivällä kahvit. Ilm. 16.9. mennessä 853jhl.ry@gmail.com.

Valtakunnallinen

Raideammattilaisten osasto 101 JHL

Osaston eläkeläisille tarjolla Suomen hevonen –komedia lauantaina 6.8. klo 14 Tampereella Pyynikin kesäteatterissa, Jalkasaarentie 3. Sit. ilm. 4.7. mennessä maksamalla osaston tilille FI62 5419 0120 4130 04 (Raideammattilaisten osasto 101 JHL ry), omavastuuosuuden 10 €/lippu. Lippuja voi varata 2kpl/hlö. Viesti-

kenttään kesäteatteri ja maksajan nimi. Jos on tarve opastukseen kesäteatterille kulkemisessa, yhdyshenkilö on Esko Ritala, puh. 044 988 1765, esko.ritala@elisanet.fi. Kokoontuminen kesäteatterin ravintolan edessä klo 13, missä tapahtuu lippujen jako.

Kunniajäsenet

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n hallitus on kokouksessaan myöntänyt kunniajäsenyyden seuraaville:

Jari Hartman, yhd. 204, Lahti
Mirja Kangasaho, yhd. 204, Lahti
Pertti Kylmä, yhd. 204, Lahti
Ari Mähönen, yhd. 204, Lahti
Mika Valkeapää, yhd. 204, Lahti
Tarja Pietilä, yhd. 288, Sastamala

Ilmoitusten jättäminen

Yhdistysilmoitukset jätetään osoitteessa www.jhl.fi/toiminta/jarjestotoiminta/yhdistykset/laheta-tapahtuma

Mikäli haluat kokousilmoituksen lehteen, täytä lomakkeen kohta 3, jossa ruksaat kohdan "Haluan tapahtuman myös Motiivi-lehteen".

Hoi ♥ lukija!

Lomalla voi nauttia muustakin kuin ☀️. Muista siis myös kesällä Motiivin verkkolehti! Sieltä löydät paljon hyvää fiilistä – sekä hyötytietoa liitosta, työelämästä, koulutuksesta ja edunvalvonnasta.

Lue ja nauti 😊 motiivilehti.fi

PS. Motiivin löydät tietysti myös somesta. Seuraa ja pysy kartalla:

facebook.com/Motiivi

instagram.com/JHLry

JHL kouluttaa

JHL-opiston syksyn tarjonnasta löytyy kursseja niin liiton uusille jäsenille kuin aktiiveille ja muille konkareille.

Lue lisää: jhl.fi/koulutus

JHL tutuksi uusille jäsenille, 2 pv, 18.–19.8., JHL-opisto, Helsinki

Kurssi on avoin kaikille alle kolme vuotta liittoon kuuluneille.

Kurssilla tutustutaan liiton toimintaan jäsenten etujen ja oikeuksien puolustajana.

Hakuaika päättyy 27.6.

Edunvalvonnan ja yhteistöiminnan johdanto, 3 pv, 5.–7.9., Tampere

Kurssilla perehdytään liiton, paikallisen edunvalvonnan, yhdistysten ja toimijoiden tehtäviin sekä vaikutusmahdollisuuksiin eri luottamus-

tehtävissä. Avoin kaikille jäsenille.

Hakuaika päättyy 1.8.

Become an Active Member, 3 days, 30.8.–1.9., JHL-Institute, Helsinki

The course is open for all JHL members who are considering to become active members of JHL.

Themes: union representation at workplace, the functions of local union branch, the tasks and responsibilities of union representatives and health and safety matters. This course is free, no fee is charged. The deadline for applications 1.8.

Virusten ja bakteerien torjunta puhtauspalveluissa, 2 pv, 29.–30.9., JHL-opisto, Helsinki

Kurssilla saa rautaisannoksen tutkittua tietoa virusten ja bakteerien torjunnasta eri toimintaympäristöissä. Myös vierailukäyntejä eri kohteissa.

Hakuaika päättyy 22.8.

Yhdistystoiminnan ABC, 3 pv, 20.–22.9., Kuopio

Kurssi on avoin aktiiveille ja aktiiviksi aikoville.

Kurssilla perehdytään yhdistystoiminnan perusteisiin ja yhdistyksen tehtäviin jäsenten edunvalvojana. Hyvä pohja myöhemmillä järjestökursseilla.

Hakuaika päättyy 15.8.

Kansan Sivistysrahaston apurahat haettavissa elokuussa

Kansan Sivistysrahasto

tukee apurahoilla sivistystyötä, kulttuuria, yhteiskunnallista tutkimusta ja kansainvälisen solidaarisuustyön tiedotusta.

Sivistysrahaston kohderyhmänä on erityisesti suomalainen työikäinen väestö.

Apurahan hakeminen tapahtuu sähköisesti 1.-31. elokuuta.

Ohjeet hakemiseen löydät:
sivistysrahasto.fi

Kansan
Sivistysrahasto

JHL:n kysely: Suomalaiset entistä suopeampia maahanmuutolle

Suomalaiset suhtautuvat entistä sallivammin työperäisen maahanmuuton lisäämiseen. Sen kannatus on noussut neljässä vuodessa 52 prosentista 67 prosenttiin (kaksi kolmesta), selviää Ammattiliitto JHL:n maaliskuussa teettämästä kyselystä.

JHL:n mukaan Suomi ei pärjää ilman työperäistä maahanmuuttoa, koska julkiselta sektorilta eläköityy paljon osaajia. Kunnista eläköityy seuraavan 10 vuoden kuluessa 33 prosenttia työntekijöistä, valtiolta 35 prosenttia ja kirkolta 39 prosenttia.

Kyselyssä luodattiin 25 kysymyksellä suomalaisten asenteita työperäisestä maahanmuutosta ja sen vaikutuksista työehtoihin ja työllisyyteen. Kyselyn toteutti Kantar-TNS Gallup Kanavalla. Vastaajia oli yli 1000. Tilastollinen virhemarginaali on noin kolme prosenttia suuntaansa. □

SAMOILLA TYÖEHDOLLA

Työperäisen maahanmuuton lisäämisen hyväksyisi peräti kaksi kolmännestä (67 %) vastaajista. Kun ehdoksi asetetaan normaalien suomalaisten työehtojen toteutuminen, sen hyväksyisi nyt peräti 90 prosenttia (85 % v. 2018). Yli puolet vastaajista (55 %) kuitenkin rajoittaisi työperäistä maahanmuuttoa niillä aloilla, joilla Suomessa on työttömiä. Osuus on pysynyt samana kuin se oli neljä vuotta sitten.

UKRAINAN SOTA VAIKUTTAA

Vastaajista 60 prosenttia oli sitä mieltä, että suomalainen yhteiskunta ei monilla aloilla toimi tulevaisuudessa kunnolla ilman työperäistä maahanmuuttoa. Ukrainan sota on vaikuttanut vahvasti suomalaisten asenteisiin. Kysyttäessä ”Pitäisikö Suomen antaa Ukrainasta tuleville pakolaisille määrääjäksi oikeus oleskella, opiskella ja hakea töitä Suomesta” peräti 87 prosenttia suomalaisista vastasi ”kyllä pitäisi”.

DUUNARIAMMATIT KÄRJESSÄ

Ulkomaista työvoimaa tarvitaan vastaajien mielestä kipeimmin niin sanotuissa työntekijäammateissa. Kärjessä ovat puhtauspalvelut, sairaan- ja lähihoitajat ja muut sosiaali- ja terveydenhuoltoalan työt, rakennustyöt, ravitsemisala, katujen ja liikenneväylien kunnostus ja puhtaanapito ja teollisuustyö. Jopa 68 prosenttia helpottaisi ulkomaisella työvoimalla puhtausalan työvoima- ja hoitajapulaa.

ALIPALKKAUS RANGAISTAVAKSI?

Asenteet työnantajaa kohtaan ovat viime vuosina tiukentuneet. Sekä suomalaisten että ulkomaalaisten työntekijöiden alipalkkaus halutaan rangaistavaksi. 82 prosenttia vastaajista (76 % v. 2018) on väitteen kanssa samaa tai joksikin samaa mieltä. Peräti 83 prosenttia (70 % v. 2018) haluaa, että työnantajat joutuisivat nykyistä kovempaan vastuuseen, jos ulkomaalaisten työntekijöiden työehtoja poljetaan.

Anna Korpikoski

Erityisasiantuntija
Yhteiskuntavaikuttaminen ja
kansainvälinen edunvalvonta

JHL:SSÄ ON VIIME KEVÄÄN AIKANA perehdytty väestörakenteen muutokseen ja siihen vahvasti linkittyvään työperäiseen maahanmuuttoon. Tarvitsemme maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä entistä enemmän tulevana vuosikymmeninä. Tarve on suurin etenkin suorittavan tason työntekijöistä eli duunareista. Monimuotoistuvassa työelämässä on varmistettava kaikille yhtäläiset työehdot ja sujuvat työperäisen maahanmuuton prosessit.

LUE LISÄÄ JHL:n kysely työperäisestä maahanmuutosta, maaliskuu 2022. jhl.fi

eWertti Nettikassa

Sähköinen asiointi, jonka kautta voit lähettää hakemukset liitteineen ja tarkastella omia tietoja.

Hakemusliitteet

Liitteiden lähetyksessä suojatusti ilman kirjautumista.

Päivärahakuri

Voit laskea arvon ansiopäivärahan suuruudesta.

eEmeli Puhelinkassa

Numerosta 010 190 300 tietoa käsittelytilanteesta ja päivärahasta, lisäksi päivärahan hakeminen 24/7.

Työttömyyskassan asiakaspalvelu on sinua varten

Kassan nettisivuille on koottu runsaasti tietoa erilaisista etuuksista ja monipuolisesti käytännön ohjeita päivärahan hakemisesta eWertti Nettikassan käyttämiseen. Sivuilta löydät myös toimintaohjeita erilaisissa tilanteissa toimimiseen – kuten mitä huomioida uuden työn alkaessa, sairastuessa, työsuhteen päättyessä tai silloin, jos sinut lomautetaan.

Vaikka nettisivuilla on paljon tietoa, voi henkilökohtaisen palvelun saaminen välillä olla tarpeen. Kassalla onkin useita palveluja, joiden tarkoituksena on helpottaa ja sujuvoittaa päivärahan hakemista sekä omien tietojen päivittämistä ja seuraamista:

eWertti Nettikassan kautta voit selata omia päivärahatietojasi, lähettää hakemuksesi ja tarvittaessa viestitellä suojattua yhteyttä käyttäen kassan kanssa. **Hakemusliitteet-palvelun** avulla voit ilman kirjautumista lähettää sähköiset liitteet suoraan hakemuksen käsittelijälle. Tämä on ehdottomasti suositeltavampi lähetystapa kuin sähköposti. Lisäksi liite tulee Hakemusliitteet-palvelun kautta lähetettyinä nopeammin käsiteltyyn.

Nettisivuillamme 24 tuntia vuorokaudessa päivystävä **virtuaaliavustaja Elsa** ohjaa sinut usein kysytyjen kysymysten äärelle. Ihmiskollegat ovat Elsan apuna **Chat-palvelussa** maanantaista perjantaihin kello 9–14 vastaillessa yleisellä tasolla tuleviin kysymyksiin. Chatissa käydään keskimäärin yli 600 keskustelua kuukaudessa ja yli 85 % saamastamme palautteesta on ollut positiivista: "Paras palvelu koskaan, ja ilman jonottamista!" "Sain asiaani nopean ja täsmällisen vastauksen." "Ystävällinen ja asiantunteva palvelu."

Puhelinpalvelustamme 010 190 300 saat henkilökohtaista palvelua maanantaista torstaihin kello 9–12. Asiakasneuvojamme vastaavat kuukausittain yli kahteen tuhanteen puheluun. Puhelinpalvelu on ruuhkaisimmillaan yleensä heti aamusta, kiireisimmät päivät ovat yleensä maanantai ja tiistai. Jos mahdollista, kannattaa siis soittaa loppuviikosta tai vasta kello 11 jälkeen.

Vinkki: Nettisivuillamme olevan **Hakemusten käsittelytilanne** -palvelun kautta näet kätevästi, minä päivänä kassaan saapuneet hakemukset ovat kulloinkin käsiteltyinä ja voit sen perusteella arvioida oman hakemuksesi tilannetta.

Etuuksiin mahdollisesti ylimääräinen indeksikorotus

Hallitus esittää osaan kansaneläkeindeksiin sidottuja etuuksia ylimääräistä indeksitarkistusta vuodelle 2022. Esi-tyksen tavoitteena on turvata etuudensaajien maksukykyä kiihtyvän inflaation aikana. Tarkistus korottaisi esityksen mukaisia etuuksia, muun muassa peruspäivärahaa ajalla 1.8.–31.12.2022.

Lisäksi työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa, peruspäivärahan korotusosaa, työmarkkinatukea, työmarkkinatuen korotusosaa ja lapsikorotusta ehdotetaan tarkistettavaksi. Näin ollen myös ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan määrä nousisi, samoin vuorotteluvapaakorvauksen, starttirahan ja liikkuvuusavustuksen suuruus. Etuudet nousisivat noin 3,5 prosenttia.

eEmeli Puhelinkassa päivystää kellon ympäri numerossa 010 190 300 ja henkilökohtaisesti maanantai–torstai klo 9–12.

Nettisivujen **Chat-palvelu** on avoinna maanantaista perjantaihin klo 9–14.

eEmelissä saat ohjeita, voit tehdä kokonaan työttömän jatko-hakemuksen sekä tiedustella maksupäivää ja käsittelytilannetta.

Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassa
Postiosoite: PL 100, 00531 Helsinki
Sähköposti: tkassa@jhlkassa.fi

(Hinta kiinteästä verkosta soittaessa paikallisverkkomaksu ja matkapuhelinverkosta soittaessa oman operaattorin hinnoittelun mukaan)

MINÄ

Puhdasta jälkeä

JHL:läisen Venla Reinsonin kolmas kesätyöpaikka on laitoshuoltajan pesti Oulun yliopistollisessa sairaalassa. - Pyyhin leikkaussalin pinnat ja moppaan lattiat noin 20 kertaa päivän aikana.

teksti Ulla Puustinen kuva Ester Van Dam

VENLA REINSON
syntynyt 2001

KOTIPAikka
Oulu

KOULUTUS
matkailualan
perustutkinto

PERHE
avomies

HARRASTUKSET
matkustaminen,
shoppailu, videopelit

0

luotto-
korttia

165

senttiä
pitkä

5

tatuointia

4

työkaveria

1

festari
tänä
kesänä

5.30

herätys
työaamuina

20

siivousliinaa
kärnyssä

– Leikkaussalin loppusiivoukseen kuuluu tunteroinen, välisiivous hoituu vartissa.

Solmu aukesi – kuntasopparit hyväksytyt

Ammattiliitot JHL, Jyty ja Juko sekä Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT ovat päässeet sopuun kunta-alan palkankorotuksista ja muista työehdoista. Sopimuskausi on kolme vuotta, 1.5.2022–30.4.2025.

Sopimuskokonaisuus pitää sisällään kunta-alan yleisen virka ja työehtosopimuksen (KVTES), kunnallisen teknisen henkilöstön sopimuksen (TS-22), tuntipalkkaisen henkilöstön sopimuksen (TTES) sekä opettajien ja lääkärien sopimukset.

Myös sote-sopimus sisältyy pakettiin. Sen piirissä olevat saavat samat korotukset kuin muut kuntasektorilla työskentelevät.

Mahdollisen muun sopimusratkaisun synnyttäjä JAU (JHL ja Jyty), Juko ja KT arvioivat sen muita vaikutuksia ja neuvottelevat tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

Uutta kunta-alan sopimuksissa on se, että vuosien 2023 ja 2024 palkankorotukset on sidottu teollisuus- ja ventialojen korotuksiin.

Uutta on myös viisivuotinen palkkaohjelma, joka korottaa kuntasektorilla työskentelevien palkkoja keskimäärin 5 prosenttia vuoden 2027 loppuun mennessä.

JHL:n kannalta voittona voi pitää myös sitä, että kunnalliset perhepäivähoitajat pääsevät vihdoin kiinteän kuukausipalkan piiriin. Muutos toteutetaan siten, että kenenkään perhepäivähoitajan tehtäväkohtainen palkka ei uudistuksen seurauksena laske.

Näin palkat nousevat

Vuosi 2022

- 1.6. maksetaan kaikille 46 euron yleiskorotus, kuitenkin vähintään 2 prosenttia. Alle 2300 e/kk

ansaitsevat saavat sen euroina, muut prosenttikorotuksena. Myös henkilökohtaisiin lisiin tulee 2 prosentin korotus.

- 1.10. maksetaan keskitetty järjestelyerä, joka on 0,53 prosenttia. Siitä 0,03 prosenttiyksikköä käytetään perhevapaauidistuksen kustannuksiin.

Järjestelyerän käytöstä neuvotellaan paikallisesti 30.9. mennessä. Jos erän jakamisesta ei päästä sopuun, se maksetaan yleiskorotuksena kaikille. Lokakuun alussa myös henkilökohtaisia lisiä korotetaan 0,5 prosenttia.

Vuosi 2023

- 1.6. maksetaan kaikille vähintään 1,5 prosentin yleiskorotus.
- 1.6. maksetaan myös paikallinen järjestelyerä, joka on 0,4 prosenttia KVTES:n palkkasummasta. Jos erän sopimisesta ei päästä yksimielisyyteen, jaosta päättää työnantaja.

Vuoden 2023 sopimuskorotuksen suuruus on kytketty teollisuus- ja ventialojen korotuksiin siten, että jos näillä verrokkialoilla palkankorotusten ja uusien sopimustekstien kustannusvaikutukset ovat suuremmat kuin KVTES:n sovittu 1,9 prosenttia, erotus lisätään myös kunta-alan korotuspottiin.

Vuosi 2024

Korotukset ovat samansuuruisia ja niiden ajankohta on sama kuin vuonna 2023. Jos järjestely-

erän jaosta ei päästä sopuun, sen jakautumisesta päättää työnantaja.

Korotukset voivat olla korkeammat, jos verrokkialojen palkankorotukset ovat yli 1,9 prosenttia.

Palkkaohjelma v. 2023-2027

Palkkaohjelman tavoitteena on parantaa henkilöstön saatavuutta niillä aloilla, joilla on työvoimapula. KVTES:n lisäksi palkkaohjelma sisältyy muihin kunta-alan sopimuksiin.

Palkkaohjelman korotukset maksetaan muiden vuosittaisten korotusten lisäksi. Korotukset ovat yhteensä viisi prosenttia.

Vuonna 2023 käydään tasopalkkamallin siirtymistä koskevat neuvottelut. Tasopalkkamallin on tarkoitus korvata tehtävien vaatuvuuden arviointijärjestelmä (TVA).

Paljon muuta hyvää

Elokuussa 2022 toisen vanhemman (ei synnyttävän) palkallinen vanhempainvapaa pitenee nykyisestä 12 päivästä 32 päivään.

Lisäksi työpaikkaohjaajan tehtävissä toimivien palkkausta määrittäessä on otettava huomioon, miten ohjaustehtävä vaikuttaa tehtävän vaativuuteen. Huomioitavia seikkoja ovat mitoitukset ja ajankäyttö. Lisäksi ohjaajien on saatava riittävä koulutus tehtävään. JHL seuraa näiden tes-kirjausten toteutumista. □

Yhdistykset uuteen kuosiin

Hyvinvointialueet ottavat hoitaakseen monet kuntien nykyisistä tehtävistä. Uudistus vaikuttaa myös JHL:n yhdistysrakenteeseen.

teksti Marina Wiik kuvat Anita Polkutie

Suurin uudistus koko JHL:n olemassaolon aikana. Näin järjestöjohtaja **Nina Heikkilä** kuvailee uusien hyvinvointialueiden aloittamista.

Kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen töitä myllätään uusiksi, se vaikuttaa lähes puoleen JHL:n 500 yhdistyksestä. Monet yhdistykset menettävät jäseniä, osaan tulee niitä lisää ja jotkin yhdistykset lakkaavat kokonaan olemasta.

Jokaisen yhdistyksen toimintaympäristö tulee kuitenkin muuttumaan sote-palvelujen uudelleen järjestämisen yhteydessä.

- Jos onnistumme navigoimaan taitavasti, saamme lisää jäseniä. Jos emme onnistu, jäsenet saattavat etsiä muualle.

Heikkilä koordinoi JHL:n yhdistysrakenteen uudistamista. Tavoitteena on tuoda parempaa turvaa ja vahvempaa edunvalvontaa hyvinvointialueiden työntekijöille.

Onnistuminen edellyttää, että jäsen kuuluu yhdistykseen, jolla on oikeus neuvotella uuden työnantajan kanssa. Toimiva yhdistys vaikuttaa sekä työpaikalla että laajemmin yhteiskunnassa.

- Lähtökohtana on, että toimintaympäristön muuttuessa myös liiton täytyy muuttua.

Kohti isompia yhdistyksiä

JHL:n yhdistysrakenteessa pyritään vastaisuudessa suurempiin kokonaisuuksiin. Tästä on Heikkilän mukaan periaatepäätös jo nykyistä edeltävän hallituksen ajoilta.

Kunnista hyvinvointialueille siirtyvillä on kolme vaihtoehtoa. He voivat liittyä olemassa olevaan yhdistykseen tai uuteen yhdistykseen, joka perustetaan heitä varten. Jäsen voi myös jäädä entiseen yhdistykseensä, mikäli se toimii hyvinvointialueiden työntekijöitä kokoavana tahona.

Tulevat 21 hyvinvointialuetta ovat eri kokoisia, ja niillä on omat erityistarpeensa. Jossakin päin maata uudistustyö alkaa nollasta, toisaalla on jo sovittu sosiaali- ja terveyspalvelut yhteen. Myös yhdistystoiminnan tarpeet vaihtelevat alueittain.

- Olisi hyvä miettiä, miten yhdistys alueita mahdollisimman hyvin jäsenten tarpeita, on

työpaikkatasolla läsnä ja vaikuttaa tarvittaessa jäsenten asioihin esimerkiksi aluevaltuustoon päin, Heikkilä muistuttaa.

Hän näkee toimintakentän muutoksessa mahdollisuuksia tehdä yhdistyksistä aidosti merkityksellisiä niin yksittäisen jäsenen kuin edunvalvonnan kannalta.

Eräs tapa lisätä vaikuttamisen mahdollisuuksia on yhdistysten jaostotoiminta, joka voi olla esimerkiksi ammattiala- tai jopa työpaikkakohtaista.

- Jaostot voisivat viedä terveisiä ja tehdä kehittämis ehdotuksia yhdistyksen hallitukselle. Lähtökohtaisesti tärkeintä on kuitenkin lisätä yhteenkuuluvuutta ja tarjota vertaistukea samassa tilanteessa oleville.

Pienemmissä yhdistyksissä tehtävät kasaantuvat helposti muutaman tulisielun niskaan. Suuremmissa yhdistyksissä on helpompaa löytää eri tehtäviin toimijoita.

Heikkilä väläyttelee myös ajatusta, että yhdistys voisi suuremman jäsenmaksupalautuksen turvin palkata esimerkiksi työntekijän hoitamaan tiettyjä sääntömääräisiä tehtäviä. Siten aktiiveille jäisi enemmän aikaa keskittyä siihen, mikä heitä aidosti kiinnostaa.

Askelmerkit sovitaan yhdessä

Pohjanmaan rannikolla sosiaali- ja terveysalojen uudistus on jo pitkällä. Vaasan sairaanhoitopiiri muutettiin tämän vuoden alussa Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymäksi. Suuri osa alueen tukipalveluista on jo pitkään hoidettu in house -yhtiöiden kautta.

Sote-alan kuntayhtymän ja tulevan Pohjanmaan hyvinvointialueen työntekijät on päädytty liittämään sairaanhoitopiiriin aiempaan JHL-yhdistykseen. JHL:n Pohjanmaan aluetoimiston piiriin tulevat kuulumaan myös Keskipohjanmaan sekä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueet.

Keski-Pohjanmaalla osa hyvinvointialueen tulevasta henkilökunnasta kuuluu kunnalliseen yhdistykseen ja osa entiseen sairaanhoitopiiriin yhdistykseen. Jälkimmäisen jäsenet toimivat pääasiassa sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä

*– Olisi hyvä miettiä,
miten yhdistys vastaa
mahdollisimman hyvin
jäsenten tarpeita.*

TES

palkka

Yhteistyö
on
voimaa

Työaika

HYVINVOINTIALUEEN työntekijän tulee kuulua yhdistykseen, jolla on oikeus neuvotella uuden työnantajan kanssa.

– Kun toimintaympäristö muuttuu, liitonkin täytyy muuttua.

Soiten piirissä. Kahden yhdistyksen yhdistämisestä on ollut puhetta.

Myös tulevilla Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella ajatuksena on, että siirtyvät työntekijät liittyisivät entiseen sairaanhoitoyhdistykseen.

JHL:n aluetoimistot auttavat yhdistyksiä selvittämään haasteet, joita sote-uudistus tuo mukanaan. Pohjanmaan hyvinvointialueella luottamusmiehet ovat etsineet yhteisiä ratkaisuja muun muassa kerran kuussa järjestettävissä tapaamisissa.

Asialistalla ovat olleet järjestäytymiskysymysten lisäksi muun muassa voimassa olevat paikalliset sopimukset ja määräaikaisten työntekijöiden kohtalo.

- Kaikilla yhdistyksillä on ollut oikeus osallistua keskusteluihin, ja niistä on myös tehty kaksikieliset muistiot. Olemme pyrkineet löytämään polttaviin kysymyksiin yhteiset ratkaisut, eikä kukaan ole jäänyt huoliensa kanssa yksin, aluetoiminnan asiantuntija **Margot Nyroos** kertoo.

Pohjanmaan aluetoimisto ja yhdistykset ovat tiedottaneet sosiaali- ja terveysalan muutoksista myös jäsenkirjeissä. Ennen Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän perustamista Nyroos ja osa luottamusmiehistä tekivät lisäksi kiertueen paikkakunnille, joilla oli uuden työnantajan palvelukseen siirtyviä jäseniä.

Kiertueella JHL:läisille annettiin tietoa sote-uudistuksen vaikutuksista ja apua yhdistyksen vaihtoon liittyvien lomakkeiden täyttämässä.

Tekninen siirto jumittaa

Pohjanmaan hyvinvointialueen tulevien työntekijöiden luotsaaminen oikeaan JHL-yhdistykseen jatkuu. Prosessia on jarruttanut muun muassa yhdistyksen vaihtoa koskevien lomakkeiden juuttuminen kuntayhtymän palkanlaskentaan. Jumin takia tietoja ei ole voitu päivittää JHL:n jäsenrekisteriin.

- Yhdistykset eivät tiedä, keitä kutsua kokouksiin ja tapahtumiin, koska ne eivät saa oikeita tietoja rekisteristä. Se johtaa eripuraa ja saa aktiivit väsymään, Nyroos sanoo.

Hänen mukaansa suurin osa kunnan palveluksesta jo siirtyneistä työntekijöistä on ymmärtänyt, miksi yhdistyksen vaihtaminen kannattaa.

Jotkut jäsenet ovat toki olleet muutoksesta näreissään, koska he pelkäävät muun muassa jäävänsä paitsi joistain entisistä eduista.

- Vanhaan yhdistykseen takertuvien kannattaisi ehkä miettiä, miksi he oikeastaan kuuluvat ammattiliittoon, saadakseen edunvalvontaa vai osallistua yhdistyksen joulujuhliin.

Vaikka tulevat yhdistykset kattavat entistä suurempia alueita, Nyroos näkee uudistuksessa myös hyviä puolia. Edunvalvonta voi helpottaa, kun jäsenkunta on puhtaasti sosiaali- ja terveysalalta.

- Edellytyksenä on, että yhdistys on kartalla siitä, keitä siihen kuuluu ja löytää hyvän tavan tavoittaa jäsenensä, hän muistuttaa.

Toiveissa oma jaosto

Anna-Lena Aspegren-Törnroos on varapääluottamusmiehenä ja työsuojeluvalltuutettuna vammaispalveluja tuottavassa Kärkullan kunta-

yhtymässä. Hän on yksi niistä työntekijöistä, jotka siirtyvät Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelukseen ensi vuoden alussa.

Kärkulla toimii Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla ja Pohjanmaalla. Työntekijöitä on yhteensä yli tuhat, joista noin puolet Pohjanmaalla. JHL:n jäsenten pääyhdistys on Paraisilla, ja pohjanmaalaiset muodostavat sen alayhdistyksen.

Työpaikan ja yhdistyksen pääkieli on ruotsi. Aspegren-Törnroos on huolissaan siitä, pärjääkö sairaanhoitopiirin yhdistyksessä ruotsiksi vai jääkö se suomen jyräämäksi.

Hän arpikoi myös onko uudella yhdistyksellä ymmärrystä kehitysvammaisten hoidon parissa työskentelevien erityistarpeista.

Hän toivookin, että Kärkullan työntekijät voivat muodostaa jatkossa oman jaoston, joka valvoo heidän etujaan.

- Uusi yhdistys on tuskin valmis kamppailemaan oikeudesta 15 tunnin työhön yövuoron yhteydessä, jonka saimme viimein kirjatuksi sopimukseen. Kuinka haluaa tulla töihin vain muutamaksi tunniksi aamuisin?

Pohjanmaalla sote-palveluista vastaavat virkamiehet ovat jo siirtyneet tai siirtymässä hyvinvointialueen palvelukseen.

He eivät Aspegren-Törnroosin mukaan ole kovin halukkaita hoitamaan hänen työpaikkansa asioita.

- Tuntuu siltä kuin olisimme Kärkullassa vähän ei-kenekään-maalla.

Kärkullassa on ollut viime vuosina useita yhteistoimintamenettelyjä. Aspegren-Törnroos sanoo, että henkilökunta on väsynyt jatkuvaan uusiksi mylläämiseen, mutta hän näkee työnantajan vaihtamisessa myös positiivisia puolia.

- Palkkamme kuuluvat hoitoalan matalimpiin. Me voitamme siinä, että hyvinvointialueiden työntekijöiden palkat harmonisoidaan.

"Kuin siirapissa uisi"

Tämän vuoden alussa noin 20 Närpiön JHL-yhdistyksen jäsentä siirtyi uuden Pohjanmaan kuntayhtymän palvelukseen. Samalla he vaihtoivat yhdistystä.

Vuoden vaihteessa Närpiön yhdistys voi menettää kaksinkertaisen määrän jäseniä, jos siivouksen, ravitsemuksen ja kiinteistönhoidon parissa työskentelevät vaihtavat työnantajaa.

Päälouottamusmies **Pia Rönnholm** huomauttaa, että mitään päätöksiä tukipalveluiden järjestämisestä ei ole vielä tehty.

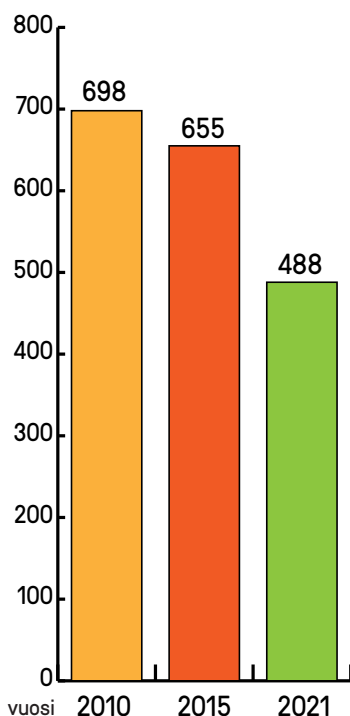
Selvää kuitenkin on, että uudistus koskettaa niitä, jotka työskentelevät vähintään puolet työajastaan hyvinvointialueille siirtyvissä yksiköissä.

- Toivon, että tukipalveluille perustetaan in house -yhtiö. Siinä henkilökunta voisi jatkaa töitä ilman kilpailutusta, Rönnholm sanoo.

Rönnholm on itse kuntapoliitikko ja tietää, että tukipalvelujen kohtalo on kova pähkinä purtavaksi myös päättäjille.

- Monen on vaikea ymmärtää kaikkia yhtiöittä-miseen ja ostopalveluihin liittyviä seikkoja. Poliitikassa käy helposti niin, että lasketaan rahoja eikä kiinnitetä huomiota asioiden yhteiskunnallisiin seurauksiin.

JHL:N YHDISTYSTEN MÄÄRÄ

Lähde: JHL

– Tuntuu siltä
kuin olisimme
ei-kenekään-
maalla.

Hän on erityisen huolissaan osa-aikaisista työntekijöistä ja tekee työtä sen puolesta, että heidät vakinaistettaisiin ennen uudistuksen voimaantuloa.

Keskustelut hyvinvointialueen edustajien kanssa ovat hänen mukaansa olleet tiukkalinjaisia sekä sisällön että aikataulun osalta.

- Tämä on vähän kuin siirapissa uisi. On vaikeaa pysyä kärryillä kaikesta, ja vaikuttamisen mahdollisuudet tuntuvat aika pieniltä. Tuntuu siltä, että monet päätöksistä on tehty etukäteen.

Närpiön yhdistyksen tuli äskettäin lisää jäseniä, kun Kristiinankaupungin yhdistys purettiin. Näin ollen sen toiminta ei ole uhattuna.

Rönholm pyrkii auttamaan siirtyviä työntekijöitä parhaansa mukaan.

- Teen töitä oman yhdistyksen mutta ensisijaisesti ihmisten puolesta. Tuntuu hyvältä, että jäsenet pysyvät mukana JHL:ssä.

Rönholm on lastenhoitaja ja jatkaa Närpiön kaupungilla työskentelyä. Hyvinvointialueiden palvelukseen siirtyvät pääluottamusmiehet hoitavat siirretyn henkilöstön edunvalvonnan, kunnes seuraajat on valittu.

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1. tammikuuta 2023. □

Sote-palvelut lyhyesti

HYVINVOINTIALUEITA ON yhteensä 21, ja ne aloittavat toimintansa 1. tammikuuta 2023. Helsingissä sote-palvelut on erotettu rakenteellisesti muista palveluista, ja uusi HUS-yhtymä vastaa koko Uudenmaan erikoissairaanhoidosta. Sote-uudistus ei koske Ahvenanmaata.

HYVINVOINTIALUEILLE SIIRTYVÄT julkisten sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilökunta, pelastustoimi sekä koulukuraattorit ja -psykologit. Tukipalveluissa pääsääntönä on, että vähintään puolet työajastaan sote-organisaatiossa työskentelevät siirtyvät hyvinvointialueiden palvelukseen.

HYVINVOINTIALUE VOI tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse, yhdessä muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkia ne muilta toimijoilta.

TOIMINNAN RAHOITTAJAA pääosin valtio. Osa kuntaverojen tuloista siirretään hyvinvointialueille. Sote-palveluista voidaan periä myös asiakasmaksuja.

ERITYISTASON PALVELUJEN turvaamiseksi perustetaan viisi yhteistoiminta-alueita nykyisten erityisvastuu-alueiden (erva) pohjalta.

UUDISTUKSEN TAUSTALLA on Suomen väestörakenne ja kasvavat sote-menot sekä se, että erityisesti peruspalveluiden tarjonta on ollut eriarvoista eri puolilla maata.

Lähde: JHL:n erityisasiantuntija Sari Bäcklund

Muuta tarinasi suuntaa.
Aikakausmedioiden parissa syntyy ajatuksia, jotka saattavat muuttaa koko elämän. Siksi niitä luetaan.

AIKAKAUSMEDIA

Millainen vakuutus- turva on etätyössä?

Jani Pursiainen, lakimies
oikeudellinen toimialue
jani.pursiainen@jhl.fi

Korona-aikana etätyö yleistyi. Lainsäädäntö ei ole pysynyt mukana. Etätyöläinen loukkaantui töitä tehdessään, mutta vakuutusosoikeuden mukaan se ei ollut korvattava työtapaturma.

TYÖNTEKIJÄ OLI ETÄTYÖSSÄ kotonaan. Hän oli menossa keittiön pöydän äärestä sohvalle, kun hän löi varpaansa sohvän jalkaan. Työntekijän mukaan hän työskentelee etätyöpäivinä keittiön pöydän ja työpöydän ääressä sekä sohvalla. Vahingon sattuessa hän luki kannettavalta tietokoneelta töihin liittyviä sähköposteja.

Vakuutusosoikeus antoi 14. joulukuuta 2021 päätöksen etätyössä tapahtuneesta tapaturmasta ja sen korvattavuudesta. Vakuutusosoikeus katsoi, että vaikka työntekijä oli siirtymässä työpisteeltä toiselle lukenut kannettavalta tietokoneelta työsähköposteja, itse siirtymisen, jonka seurauksena vahinkotapahtuma aiheutui, ei käytettävissä olevan selvityksen perusteella voida katsoa kuuluvan työntekijän työtehtäviin. Vakuutusosoikeuden mukaan työntekijän vahinkotapahtumaa ei voida korvata työtapaturma- ja ammattitautilain nojalla.

Vakuutusosoikeus kumosi siten tapaturmasioiden muutoksenhakulautakunnan (Tamlu) aiemman päätöksen ja piti voimassa vakuutusyhtiön antaman päätöksen.

TYÖNANTAJALLA ON TYÖNTEKIJÄLLE sattuvia työtapaturmia varten tapaturmavakuutus. Vakuutuksesta säädetään työtapaturma- ja ammattitautilaissa (TyTAL). Lakisääteisestä

vakuutuksesta korvataan esimerkiksi tapaturmasta johtuvat tarpeelliset lääkärikäynnit. Lakia sovelletaan myös etätyössä. Tällöin vakuutus korvaa ainoastaan itse työnteon aikana tapahtuvat tapaturmat.

Työnteon käsitettä tulkitaan oikeuskäytännössä suppeasti. Yllä mainittu tapaus osoittaa, kuinka suppea lakisääteinen vakuutusoturva on etätyössä. Työntekijä luki työsähköpostiaan liikkeussaan kotonaan eli teki työtehtäviään, mutta silti kyse ei ollut korvattavasta työtapaturmasta. Vakuutusosoikeus valitsi suppean tulkintalinjan ja katsoi, että liikkuminen asunnossa työntekopisteiden välillä ei ole osa työntekijän työtehtäviä, vaikka samalla tekisi töitä.

Huomionarvoista on, että alempi muutoksenhakuaste Tamlu päätyi päinvastaiseen tulkintaan ja katsoi kyseessä olevan korvattava työtapaturma.

Tamlun ratkaisua voi pitää perustellumpana kuin vakuutusosoikeuden. Etätöissä pääasiassa työskennellään kannettavalla tietokoneella. Tällöin on tyypillistä, että asunnossa työpiste vaihtuu työpäivän aikana.

Aiemmin on ollut selvää, ettei etätöissä esimerkiksi vessataun aikana sattunut kompastuminen tule korvattavaksi. Vakuutusosoikeuden uuden tulkinnan mukaan työntekijällä ei ole vakuutussuojaa silloinkaan,

kun hän siirtyy toiselle työpisteelle, vaikka tekisi töitä samalla. Tulkintaa ei voi pitää onnistuneena. Tulkinnan myötä etätöissä ei juurikaan tapahdu korvattavia tapaturmia, koska työnteon käsitettä pidetään kapea-alaisena.

JOITAKIN MUUTOKSIA NYKYTILAAN on tulossa. Valtion henkilöstölle on suunnitteilla lakiin pohjautuva laajennus etätöissä sattuvia tapaturmia varten.

Valtiolla työtapaturmakorvauksista huolehtii Valtiokonttori, minkä johdosta asiasta säädetään erillinen, oma lakinsa. Muut työnantajat ovat voineet laajentaa vakuutusoturva ottamalla henkilöstölleen vapaaehtoisen etätyövakuutuksen vakuutusyhtiöstä.

Kyse on parannuksesta nykytilaan. Lakiesityksessä on kuitenkin muun muassa ajallisia rajoituksia korvattavuuteen, jolloin vakuutusoturva on yhä suppeampi kuin jos tapaturma sattuisi työpaikalla. Lainsäädäntöä tulisi kehittää edelleen, jotta työntekijällä olisi parempi turva etätyössä, eikä asia olisi työnantajan päätöksen varassa.

Nyt työntekijät eivät ole yhdenvertaisessa asemassa: vakuutusoturvan laajuus riippuu siitä, minkä työnantajan palveluksessa työntekijä on. □

Kysy

Askarruttaako mieltäsi jokin työelämään liittyvä kysymys? Lähetä se osoitteeseen motiivi-lehti@jhl.fi. Välitämme sen eteenpäin.

Lue lisää

vakuutusosoikeus.fi/fi/index/ratkaisu/vako38122020.html

På svenska

Läs lagkolumnen på motiivilehti.fi/sv/fr.o.m.22.6

Motiv

BERÄTTA OM ETT PYSSSEL DU TYCKTE BLEV BRA!

En gång gjorde jag en kamera i svart kartong till en vän som är fotograf. Hon kommer från Tyskland, så jag klädde bland annat in insidan av kamerahuset med sidor ur en tysk bok.

HAR DU NYTTA AV DIN HOBBY PÅ JOBBET?

Jag har inte lika bra tålamod att pyssla med våra 1–3-åringar som vissa av mina kollegor. Jag är van att sitta och knåpa för mig själv med en tanke om hur slutresultatet borde bli.

VAD GER PYSSLANDET DIG?

När jag pysslar glömmar jag tid och rum. Det är den bästa formen av avkoppling. Jag trivs också med att få göra något med mina händer.

Skapar gåvor av papper

text Marina Wiik foto Linus Lindholm

JAG HAR alltid haft ett öga för det vackra. Redan som barn var jag till exempel noga med mina kläder. Jag har fortfarande alltid strumpor som matchar mina tröjor och byxor. Mina bekanta tycker ibland att det är lite lustigt.

I skolan var jag inte förtjust i handarbete, men gillade teckning och pyssel. Intresset fick en nytändning när jag som vuxen bekantade mig med scrapbooking, där man limmar in foton och andra dekorationer i album eller på kort.

JAG BRUKAR pyssla när andan faller på. Ofta blir det kort, pappersaskar eller små lådor med miniatyrlandskap. Jag gillar att överraska mina nära och kära med egenhändigt gjorda presenter på bemarkelsedagar eller mitt i vardagen.

Nyligen gjorde jag och mina kollegor en installation i ett gammalt tvättfat till vår chef. Vi planterade ätbara örter i baljan och kompletterade med namnskytår, stenplattor och ett fågelbo med en stege nedanför.

När jag pysslar räknar jag inte den tid och möda jag sätter ner. Jag jobbar rakt från hjärtat och har alltid mottagaren i tankarna.

TIDIGARE PYSSLADE jag vid köksbordet, men för ett tag sedan blev en del av vår förrådsvind ett pysselrum. Med hjälp av min man baxade jag dit morfars gamla skrivbord och byggde hyllor längs väggarna. Nu finns det gott om arbetsyta och utrymme för alla lådor med papper, stämplor, glitter och stansar.

Jag jobbar helst med papper i olika färger, mönster och strukturer. Ibland målar jag eget papper för att få rätt nyans. För att få fina kanter använder jag pappersskärare och ibland också pincett. Folk brukar säga att de känner igen mina pyssel. Jag föredrar jordnära färger och det finns ofta hjärtan i någon form på mina alster.

Ibland söker jag pysselidéer på nätet, men ofta föds de i mitt eget huvud. Många gånger åker halvfärdiga kreationer också i soptunnan. Jag ger bara bort sådant som jag är nöjd med till hundra procent. □

ANNETTE HOLMQUIST
född 1982.

HEMORT
Malax.

UTBILDNING
Studier i barnpedagogik.

JOBB
Familjedagvårdare vid gruppfamiljedaghemmet Solrosen.

FAMILJ
Maken Kenneth.

HOBBY
Vandring.

Rauhallista kesää!

Motiivin tekijät toivottavat kaunista kesää kaikille lukijoilleen. JHL palvelee lomienkin aikana, mutta poikkeusaukioloin ja rajatusti.

P.S. Jos mieleesi tulee oivia juttuaiheita, laita ihmeessä viestiä kesälläkin: motiivilehti@jhl.fi

1

TYÖSUHDEPÄIVYSTYS

Puhelinpalvelu 27.6.–29.7.2022 arkisin
klo 9–12 numerossa 010 7703 311.

JÄSENPALVELUT

Puhelinpäivystys 27.6.–29.7. arkisin
klo 9–11 numerossa 010 7703 430.

2

JHL-TALON AULAPALVELUT

Suljettuna 27.6.–14.8.2022.

LIITON VAIHDEPALVELUT

Suljettuna 27.6.–31.7.2022.

JHL-OPISTO

Ei kurssitoimintaa ajalla 13.6–17.8.2022
Kurssihallinnon puhelin- ja sähköposti-
palvelu on suljettuna 27.6.–31.7.2022.

3

JHL TYÖTTÖMYYSKASSA

eEmeli Puhelinkassa päivystää kellon
ympäri numerossa 010 190 300. Henkilö-
kohtainen puhelinpalvelu samassa nume-
rossa ma–to klo 9–12. Chat-palvelu toimii
ma–pe klo 9–14: tyottomyyskassa.jhl.fi

eWertti Nettikassa on käytössäsi 24/7:
ewertti.jhl.fi

Liiku niin jaksat!

Valtakunnallinen Liikkuvat-ohjelma on tutkinut henkilöstön työkyvyn edistämistä liikunnan keinoin. Samassa yhteydessä syntyi suositus henkilöstön liikunnan toteuttamiseen ja aktiivisuuden lisäämiseen.

Kysely tehtiin erikseen työntekijöille ja -antajille. Työnantajat näkivät henkilöstöliikunnan hyödyt isommaksi kuin palkansaajat. Suurimmillaan erot olivat, kun verrattiin liikunnan merkitystä henkilöstön palautumiseen fyysisestä kuormituksesta ja hyödyistä ajatustyön sujuvuuden arvioissa.

Vastaajien arviot omasta työkyvystä ovat selvästi paremmat työpaikoilla, joilla henkilöstöliikuntaa tuetaan kuin niissä, joissa liikuntaa ei tueta. Silti vain noin joka neljäs työkäinen liikkuu terveytensä kannalta riittävästi eli saavuttaa liikumissuositukseset.

Lue lisää: liikkuvatyoelama.fi sekä liikkuvaakuinen.fi

2024

TÄHTIAMMATTILAISET KOOLLA

JHL:n suurin jäsentapahtuma Ammatti-alafoorumi järjestetään seuraavan kerran vuonna 2024. Tiedossa on kiinnostavaa asiaa ammasteista, unohtamatta huippuviihdettä ja tietenkin juhлагаalaa. Hyvää kannattaa odottaa!

Ala alasi kehittäjäksi

AMMATTILIITTO JHL:N valtakunnallisten ammattialafoorumien kautta saat äänesi kuuluviin ja näkemyksesi esiin oman alasi asioissa. Ja mikä sen tärkeämpää kuin oman työn kehittäminen ja kehittyminen.

Alueelliset verkostot tiivistävät ammatillista yhteistyötä niin paikallisella kuin liiton tasolla. Foorumeissa keskustellaan ammattialojen erityiskysymyksistä, verrataan kokemuksia ja opitaan muilta. Yhteisöllisyys -omalla alueella ja alalla - on foorumeissa tekijä, josta ammentaa ammatillista jaksamista ja työn kehittämistä.

Foorumit on perustettu myös parantamaan eri ammattialojen näkyvyyttä ja arvostusta. Niissä sinulla on lupa pitää meteliä oman ammattisi puolesta ja tuoda viestiä isoon ääneen julki.

Oletpa pitkän uran tehnyt ammattilainen tai haet vasta työelämässä jalansijaa, ovat näkemyksesi omasta alastasi niitä tärkeimpiä.

Syksyllä on hieno mahdollisuus päästä osaksi tärkeää ja kivaa porukkaa. Kaikilla JHL:n alueilla järjestetään ammattialawebinaareja, joissa on tarjolla paljon kuulumisia oman alueesi ammattialatoiminnasta ja foorumeista.

LISÄTIEDOT webinaareista päivittyvät jhl.fi -sivuille elokuussa. Mukaan vaan!

*Uusia jäsenetuja on jälleen tarjolla,
käy valitsemassa parhaat päältä!*
jhl.fi/jasenedut

Kerää kesällä kuntoa ja kestävyyttä!

Aina on hyvä aika kunto-kuurille ja paremmille elintavoille. Oletko jo tutustunut JHL:n tarjoamaan ilmaiseen verkkovalmennukseen? Voit valita peräti seitsemästä eri kurssista ja liittyä mukaan vaikka kaikkiin. syketribe.fi/jhl

Työväen Musiikki-tapahtuma 50 v

JHL:n jäsenenä saat 20 euroa alennusta Valkeakosken Työväen Musiikki-tapahtumaan 27.-31.7. Etu on voimassa kaikkiin lippu-tyyppeihin ja ostettavissa etukäteen Tiketin verkkokaupasta tai paikan päältä. Jäsenkortti mukaan! valmu.com

Rautateiden arvokasta historiaa

Poikkea vaikka kesäloma-reissulla Tampereella Työväenmuseumo Werstaassa. Sen ja Suomen Rautatiemuseon yhteisnäyttely Ratajätkätkät tarjoaa mielenkiintoisen kurkistuksen Suomen rautatieläisten historiaan. tyovaenmuseumo.fi

3 X JHL-BLOGIT

Moniammattiosaajia tarvitaan

“Sanonta kuuluu, että rakkaalla lapsella on monta nimeä. Sama pätee ravitsemispuhtausalan osaaviin ammattilaisiin, nimikkeissä löytyy: yhdistelmätyöntekijä, moniosaaja, monipalveluosaaja.

Nämä ammattilaiset ovat juuri niitä tärkeimpien palvelujen tuottajia. Heillä asenne ja halu auttaa ovat kohdallaan. Jatkossa yhdistelmätyötä tekeviltä vaaditaan lisäksi usein muutakin kuin keittiö- ja siivousosaamista.”

Virpi Matikainen, ammattialatoiminnan asiantuntija

Kasvattajat kovilla

“Tukea tarvitsevien lasten määrä varhaiskasvatuksessa lisääntyy koko ajan. 1.8.2022 astuu voimaan laki, jolla taataan kolmiportaisen tuen saanti lapsille jo varhaiskasvatuksessa. Miten tässä tilanteessa pystytään turvaamaan lapsen tasapainoinen kehitys ja antamaan hyvät eväät elämään nykymallilla?”

Lapset tarvitsevat ammattitaitoisia hoitajia, jotka ovat ehdottoman turvallisia ja läsnä arjessa. Siksi varhaiskasvatuksen pito- ja vetovoimaan tulee panostaa kunnolla. Työntekijöiden jaksamiseen on kiinnitettävä huomiota ja palkan on vastattava työn vaativuutta.”

Sanna Pihakivi, ammattialatoiminnan asiantuntija

Yhteistyötä ja arvostusta

”JHL:n hoitajajäsenet ymmärtävät eri ammattilaisten yhteistyön tärkeyden ja arvostuksen ja ovat solidaarisia. He ymmärtävät, että töiden palkkasuhteet on määriteltävä työnvaativuuden mukaisesti. Eli palkat määritellään sen perusteella, miten vaativa tehtävä on eri ammattiryhmillä esimerkiksi sairaalan palveluketjussa.

JHL:n hoitajajäsenet arvostavat avustavaa työtä, jolla pidetään huolta siitä, että hoitajat saavat keskittyä omaan tehtäväänsä.”

Kristian Karrasch, neuvottelujohtaja

Lue kaikki blogit: jhl.fi/blogi

Rapp start på mandatperioden

JHL:s starka men uppbyggliga grepp under vårens avtalsrunda fick tack från både ledamöter och statsminister.

text Marina Wiik foto Roope Permanto

Omtumlande och berikande. Med de orden sammanfattade **Susanna Kronlund** från Åland intrycken från sitt första representantskapsmöte.

- Allt är intressant och lite spännande. Det finns mycket att lära sig, kommenterade Borgåbon **Anette Karlsson**, som steg till representantskapet från suppleantplats.

Det konstituerande mötet sparkade i gång representantskapsperioden för de kommande fem åren. I mötet, som hölls i Helsingfors den 7-8 juni, deltog närapå 120 representanter. Av dem är 70 nya.

Ledamöterna fick ingen mjuklandning, utan kastades snabbt ut i hel luften. De fick bland annat ta ställning till förhandlingsresultatet om nya tjänste- och arbetskollektivavtal för kommunsektorn. Trots inlägg för och emot godkändes förhandlingsresultatet utan motförslag.

Maarit Nyman, förtroendeman från Uleåborg, påpekade att ju längre tiden led, desto mer pengar förlorade medlemmarna genom uteblivna lönehöjningar. Hon påminde om att avtalet också påverkar semesterpenningen.

- Det handlar inte om så stora summor [...] men man får nog ganska många kaffe-, mjölk- och margarinpaket för de pengarna i butiken.

Godkändes utan omröstning

Trots att förhandlingsresultatet också fick motugg, godkändes det utan motförslag. **Johan Berts**, huvudförtroendeman från Malax, var nöjd.

- Vi lever i svåra tider, så det var bra att vi lyckades ro avtalet i land. Förhandlingarna har fått in bra klausuler i texten. Om någon annan får mera pengar, borde vi också få det, sade Berts.

Uppgårelsen omfattar cirka 300 000 löntagare. Genast i juni får de som berörs av avtalet en allmän höjning som uppgår till 46 euro, men minst 2 procent.

Lönehöjningarna under avtalets andra och tredje år kommer att vara minst 1,9 procent per år. Mer detaljerad information om avtalet finns på JHL:s webbsidor.

Representantskapet valde också en ny ordförande och två vice ordföranden inom sig. Ordet i JHL:s högsta beslutande organ kommer att ledas av **Eija Paananen** från Helsingfors. Hon flankeras av **Satu Rantanen** från Reso och **Tiina Liimatainen** från Lojo.

Päivi Niemi-Laine återvaldes som väntat till posten som JHL:s ordförande. Även branschchef **Håkan Ekström** förnyade sitt mandat i förbundsledningen.

Saila Ruuth valdes som efterträdare till branschchefen **Teija Asara-Laaksonen**, som går i pension. Ruuth arbetar för närvarande som statssekreterare för social- och hälsovårdsministern.

Under den första mötesdagen gästades representantskapsmötet av statsminister **Sanna Marin** (SDP). I sitt tal tackade Marin JHL:s medlemmar för deras uthållighet. De två coronaåren har satt den offentliga sektorn på prov på många sätt.

- Jag vill också tacka JHL för en lösningorienterad attityd i vårens förhandlingar. Regeringen har känt oro och önskar att vi kan uppnå tydliga framtidsutsikter och arbetsfred som varar längre än till nästa höst.

Marin betonade att långinkomsttagarna inom kommunsektorn har gjort sig förtjänta av lönehöjning.

- Det har snarare handlat om hur stor höjning vi talar om, sade Marin.

Rekordlågt antal motioner

Under mötet behandlade representantskapet endast fyra motioner. Speciellt förslaget om att ge fler begränsade rättigheter till minFörening väckte gensvar hos de svenskspråkiga ledamöterna.

Alf Nyroos sade att det med tanke på dataskyddet inte är vettigt att öppna registret för alla, men att antalet licenser borde vara fler än i nuläget.

I värsta fall kan föreningen täcka ett stort område men inte ha rättigheter ens till alla förtroendemen.

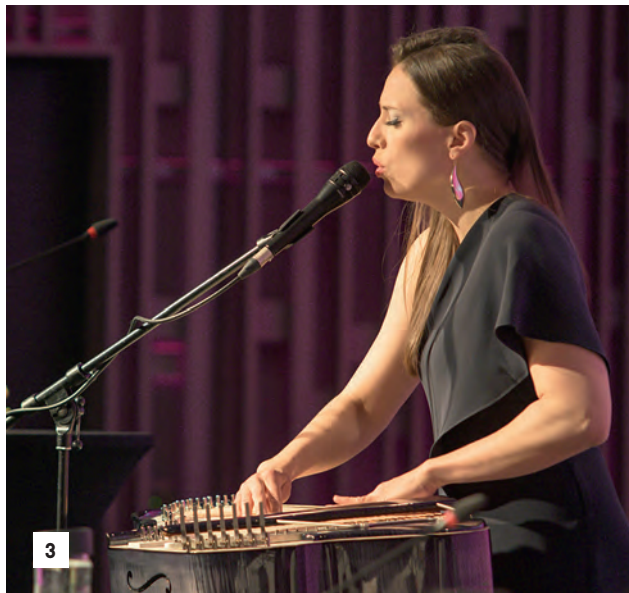
- I Österbotten sträcker sig förening 263 från Jakobstad i norr till Kristinestad i söder. Det upp-

1

2

*– Om någon annan får
mera pengar, borde vi
också få det.*

står lätt behov av fler rättigheter än de som står till buds, sade Nyroos, som fungerade som suppleant för en ordinarie ledamot.

De övriga motionerna gällde möjligheten att byta ut begreppet ”luottamusmies” mot det mer neutrala ”työedunvalvoja”, förbundets personals roll i JHL:s representantskapsval samt möjligheten för regionala yrkesnätverk att ansöka om JHL:s kursstöd.

Representantskapet godkände också förbundets nya strategi samt förra årets verksamhetsberättelse och bokslut. Beträffande strategin kan man i korthet konstatera att JHL vill vara det mest slagkraftiga och starkaste fackförbundet som visar mest omsorg.

Lyckad medlemsrekrytering

Representantskapets ordförande Eija Paananen konstaterade att målet är tufft och att genomförandet kräver styrka och en rakryggad hållning. Hon uppmanade åhörarna att hålla blicken fäst vid bollen så att de inte slösar energi.

JHL har under det senaste halvåret fått över 11 000 nya medlemmar, vilket gav representantskapsmötet en positiv inramning.

Tillväxten har säkert flera orsaker, såsom komunesektorns utdragna förhandlingar, förbundsvalet och en riksomfattande marknadsföringskampanj. Den största enskilda orsaken torde ändå vara att medlemsavgiften sänktes till en procent.

Ekonomiskt går det mycket bra för JHL. Med placeringsintäkterna är räkenskapsperiodens resultat nästan 127 miljoner euro. Av summan reserveras 100 miljoner för eventuella framtida påtryckningsåtgärder.

Det ger goda förutsättningar för att fortsätta arbetet för medlemskårens bästa, konstaterade representantskapet. □

1 NÖJDA LEDAMÖTER. Alf Nyroos, Johan Berts och Susanna Kronlund gillade att mötas på riktigt i stället för via nätförbindelse.

2 STATSMINISTERNS HÄLSNING. Sanna Marin tackade JHL för en lösningsorienterad attityd vid vårens förhandlingar.

3 UPPSKATTAT UPPTRÄDANDE. Musikern Ida Elina visade att det också går att spela annat än folkmusik på kantele.

4 BRA STÄMNING. Det nya representantskapets första möte hölls i en positiv anda, trots att ledamötena ställdes inför tuffa beslut.

Ostovoima ottaa taka-askeleen

Tarinan mukaan joku ammattiosasto olisi joskus vaatinut, että kaikille pitää taata vähintään keskimääräiset ansiot. Tarinan todenperäisyydestä ei ole varmuutta. Kyseessä taitaa olla vitsi, jolla joskus yritetään irvailla ammattiliittojen talousymmärryksen tasolle. Liittojen toimintaa tuntevat tietävät, että vitsi ei osu heihin, jotka ammattiliitoissa todellisuudessa tekevät päätöksiä sopimus-toiminnan tavoitteista ja keinoista. Niissä on osaamista, jolle on paljon käyttöä, kun kehitetään työelämää ja rakennetaan kansantalouden tuottavuuden kasvun edellytyksiä.

Ammattiliitot tavoittelevat palkansaajien ostovoiman suotuisaa kehitystä. Ne tietävät hyvin, että tuottavuuden kasvu on pitkällä aikavälillä sen välttämätön ehto. Reaali-ostovoiman kehityksessä vuodet 2008–2015 olivat surkeita: kuluttajahintojen nousulla korjattu palkkasumma polki paikallaan. Syynä oli niin sanottu negatiivinen tuottavuusshokki. Se osui pahiten Nokiaan ja levisi sieltä Suomen muuhun kansantalouteen alihankintaketjuja pitkin.

Vuoden 2015 jälkeen kehitys on ollut hyvin myönteistä: vuoteen 2021 mennessä yritysten maksama palkkasumma on kasvanut reaalisesti 12 prosenttia. Reilu kolmasosa kasvusta on tullut työllisyyden noususta. Kehitystä on osaltaan edistänyt maltillinen sopimuskorotuslinja. Sen ansiosta uusien työpaikkojen syntymisaste on yritys- ja sektorilla ollut tavallista korkeampi.

Loput kaksi kolmasosaa on tullut palkansaajien reaali-ostovoiman kasvusta. Sitä pyritään edistämään ammattiliittojen neuvottelemilla sopimuskorotuksilla. Ne määräävät, kuinka paljon pitää korottaa sellaisten työntekijöiden palkkoja, jotka jatkavat saman työnantajan samoissa tehtävissä. Käytännössä työntekijöiden palkat voivat kuitenkin kohota sopimuskorotuksia enemmän niin kutsuttujen liukumien ansiosta.

Näin myös tapahtuu, varsinkin silloin, kun sopimuskorotukset ovat maltilliset ja työllisyys korkea, kertoo allekirjoittaneen ja Laboren (entinen Palkansaajien tutkimuslaitos) tutkijan **Paolo Fornaron** tuore tutkimus. Tutkimuksen mukaan vuoden 2015 jälkeen samoissa töissä

jatkaneiden palkat ovat nousseet reaalisesti toista prosenttia vuotta kohden. Työtä vaihtaneiden ansiot ovat kasvanut sitäkin ripeämmin.

Yritysten reaali-ostovoima on siis kehittynyt viime vuosina suotuisasti. Se on näkynyt parantuneena työllisyytenä ja työntekijöiden kohonneina reaali-ostovoimoina. Venäjän hyökkäyksen ja muiden ulkoisten syiden vuoksi reaali-ostovoiman kehitykseen on nyt tulossa taka-askele.

Jos työmarkkinat ja kansantalous kykenevät ottamaan iskun vastaan ja sopeutumaan, odotettavissa on myöhemminä vuosina taas myönteistä ostovoiman kehitystä. Sen varmin vakuus on, että pidämme huolta tuottavuuskasvun edellytyksistä: koulutuksesta, panostuksista tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä toimivista markkinoista. □

Mika Maliranta on ekonomisti, Laboretutkimuslaitoksen johtaja ja professori Jyväskylän yliopistossa.

Kuva Maarit Kytöharju

Jos sopeudumme nyt, odotettavissa on jälleen ostovoiman kasvua.

KLIKKAA OSTOKSILLE [JHL.FI/JHLSHOP](https://jhl.fi/jhlshop)

JHL.FI/JHLSHOP

Kun välität,
valitse heille parasta –
Turvassa-henkivakuutus!

Eikä muuten maksa paljon.
JHL:n jäsenelle vain

6,77 €/kk

Hintaesimerkki 2022 30-vuotias
JHL:n jäsen, korvaussumma
100 000 €.

Hymyile,
olet
Turvassa.

Turvaa rakkaimpasi
Turvassa
-henkivakuutuksella

Henkivakuutus ei varsinaisesti hyödytä sinua vaan heitä, jotka ovat sinulle kaikista rakkaimpia. Eivätkö he ansaitsekin parasta? Turvassa-henkivakuutus on uusi ja erityisesti ammattiliiton jäsenelle edullinen henkivakuutus. Hinta saattaa yllättää sinut iloisesti, laske vaikka itse turva.fi/henkivakuutus

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva • turva.fi • 01019 5109

Turvassa-henkivakuutuksen myöntää LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö

 turva